

**MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

DODATOK č. 2

**ktorým sa mení
ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM**

**pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupinu
študijných a učebných odborov**

**82 UMENIE
A UMELECKOREMESELNÁ TVORBA I**

**85 UMENIE
A UMELECKOREMESELNÁ TVORBA II**

Schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 4. septembra 2019 pod číslom 2019/5583:32-A1030 s účinnosťou od 1. septembra 2020 začínajúc prvým ročníkom.

SCHVÁLILO

**Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
dňa 13. decembra 2021 pod číslom 2021/9630:60-A2220 s účinnosťou
od 1. septembra 2022 začínajúc prvým ročníkom.**

Obsah		Strana
1	Úvod do štátneho vzdelávacieho programu	
2	Záznamy o platnosti a revidovaní štátneho vzdelávacieho programu	5
4	ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	
4.2	Formy praktického vyučovania	8
4.3	Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách	8
STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE		
6	CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	
6.2	Základné údaje	8
7	PROFIL ABSOLVENTA	
7.2	Kľúčové kompetencie	8
7.3	Odborné kompetencie	11
9	VZDELÁVACIE OBLASTI	
9.1	Teoretické predmety	12
10	VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	
10.1	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	
	Ekonomické vzdelávanie	12
10.2	Špecifické vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory	13
10.3	Vzdelávacie štandardy pre konkrétne učebné odbory a odborné zamerania	15
ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE		
11	CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	
11.1	Popis štátneho vzdelávacieho programu	15
11.2	Základné údaje	15
11.3	Zdravotné požiadavky na uchádzača	15
12	PROFIL ABSOLVENTA	
12.1	Celková charakteristika absolventa	16
12.2	Kľúčové kompetencie	16
12.3	Odborné kompetencie	19
13	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	
13.1	Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (M)	20
13.2	Poznámky k rámcovému učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (M)	20
13.3	Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (M) s vyučovacím jazykom národnostných menšín	20
13.4	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (M) s vyučovacím jazykom národnostných menšín	20
14	VZDELÁVACIE OBLASTI	
14.1	Teoretické predmety	21

15	VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	
15.1	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupín 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I, 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II	
	Ekonomické vzdelávanie	21
15.5	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupiny 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II	
	ladenie a údržba klavírov a klávesových nástrojov	23
ÚPLNÉ STREDNÉ ODBORNÉ VZDELANIE POMATURITNÉ KVALIFIKAČNÉ ŠTÚDIUM		
16	CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	24
16.1	Základné údaje	25
17	PROFIL ABSOLVENTA	
17.1	Celková charakteristika absolventa	25
17.2	Kľúčové kompetencie	25
17.3	Odborné kompetencie	29
18	RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	
18.1	Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium (N) s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe	30
18.2	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (N) s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe	30
19	VZDELÁVACIE OBLASTI	
19.1	Teoretické predmety	30
20	VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	
20.1	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupín 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I, 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II	
	Ekonomické vzdelávanie	30
20.2	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupiny 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II	
	Umelecko-historická výchova	32
	Výtvarná príprava	32
	Vlastnosti materiálov, techniky a technologické postupy	33
	Návrhová tvorba	34
	modelárstvo a navrhovanie obuvi a módnych doplnkov	35
20.3	Účelové kurzy/učivo	36
20.4	Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupiny 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II	37
20.5	Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II	
	umeleckoremeselné spracúvanie kovov	41
	umeleckoremeselné spracúvanie dreva	43
	umeleckoremeselné spracúvanie kože	44
	výtvarné spracúvanie skla	45
	tvorba vitrážového skla a smaltu	47

	ladenie a údržba klavírov a klávesových nástrojov	48
VYŠŠIE ODBORNÉ VZDELANIE		
PROFIL ABSOLVENTA		
22.2	Kľúčové kompetencie	50
22.3	Odborné kompetencie	53
25	VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	
25.3	Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijný odbor vyššieho odborného štúdia	
	sklársky dizajn	53
RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY – externá forma štúdia		
27.17	Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – večerné vzdelávanie	55
27.18	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – večerné vzdelávanie	55
27.19	Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – diaľkové vzdelávanie	55
27.20	Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – diaľkové vzdelávanie	55

2 ZÁZNAMY O PLATNOSTI A REVIDOVANÍ ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Štátny vzdelávací program stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.
01. 09. 2022	jún 2021	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizácia terminológie v podkapitole 4.2 Formy praktického vyučovania sa na s. 10 – 11. 2. Aktualizácia názvu podkapitoly 4.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní na s. 11. 3. Aktualizácia informácií v podkapitole 6.2 Základné údaje na s. 22 a 23 v tabuľke Skrátené štúdium v 1-ročnom vzdelávacom programe a v tabuľke Skrátené štúdium v 2-ročnom vzdelávacom programe. 4. Aktualizácia kľúčových kompetencií na s. 24 – 26 v podkapitole 7.2 Kľúčové kompetencie. 5. Aktualizácia výkonového štandardu v podkapitole 7.3 Odborné kompetencie, na s. 26. 6. Aktualizácia terminológie v podkapitole 9.1 Charakteristika vzdelávacej oblasti, na s. 35. 7. Aktualizácia vzdelávacích štandardov pre ekonomické vzdelávanie na s. 36 – 37 v podkapitole 10.1 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory. 8. Vloženie výkonových a obsahových štandardov do podkapitole 10.2 Špecifické vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory na s. 38 v časti 1. Dejiny umenia a remesla, 2. Výtvarná príprava, 3, Technické kreslenie. 9. Aktualizácia terminológie v podkapitole 10.3 Vzdelávacie štandardy pre konkrétne učebné odbory a odborné zamerania na s. 38. <p>Odôvodnenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Zosúladenie terminológie s terminológiou zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. b) Odstránenie duplicitného uvádzania informácií. c) Zosúladenie s ustanoveniami zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. d) Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. e) Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s aktualizovaným Národným štandardom finančnej gramotnosti, verzia 1.2 s účinnosťou od 1. septembra 2017. f) Konkretizácia obsahu a rozsahu vzdelávania spoločných pre všetky učebné odbory.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.
01. 09. 2022	jún 2021	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizácia obsahu v podkapitole 11.1 Popis štátneho vzdelávacieho programu na s. 56 – 57. 2. Aktualizácia terminológie v podkapitole 11.2 Základné údaje na s. 57. 3. Aktualizácia obsahu v podkapitole 11.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača na s. 58. 4. Aktualizácia obsahu v podkapitole 12.1 Celková charakteristika absolventa na s. 58. 5. Aktualizácia kľúčových kompetencií na s. 59 – 61 v podkapitole 12.2 Kľúčové kompetencie. 6. Aktualizácia odborných kompetencií na s. 61 – 63 v podkapitole 12.3 Odborné kompetencie. 7. Aktualizácia názvu podkapitol 13. 1. – 13. 4. na s. 64 – 67. 8. Aktualizácia obsahu v podkapitole 14.1 Teoretické predmety na s. 75 – 76. 9. Aktualizácia vzdelávacích štandardov pre ekonomické vzdelávanie na s. 77 – 78 v podkapitole 15.1 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupín 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I, 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II 10. Aktualizácia vzdelávacích štandardov v podkapitole 15.5 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupiny 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 97 – 98 v študijnom odbore „ladenie a údržba klavírov a klávesových nástrojov“ <p>Odôvodnenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Zosúladenie terminológie s terminológiou zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. b) Aktualizácia obsahu v zmysle požiadaviek trhu práce. c) Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. d) Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s aktualizovaným Národným štandardom finančnej gramotnosti, verzia 1.2 s účinnosťou od 1. septembra 2017.

Štátny vzdelávací program úplného stredného odborného vzdelania pre pomaturitné kvalifikačné štúdium

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.
01. 09. 2022	jún 2021	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizácia textu na s. 100 V kapitole 16 Charakteristika štátneho vzdelávacieho programu. 2. Úprava údajov na s. 100 – 101 v podkapitole 16.1 Základné

		<p>údaje.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Aktualizácia textu na s. 102 v podkapitole 17.1 Celková charakteristika absolventa. 4. Aktualizácia kľúčových kompetencií na s. 102 – 104 v podkapitole 17.2 Kľúčové kompetencie. 5. Aktualizácia odborných kompetencií na s. 104 – 107 v podkapitole 17.3 Odborné kompetencie. 6. Aktualizácia názvu na s. 108 v podkapitole 18.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium (N). 7. Aktualizácia názvu na s. 108 v podkapitole 18.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium (N). 8. Aktualizácia textu na s. 111 – 112 v podkapitole 19.1 Teoretické predmety. 9. Aktualizácia vzdelávacích štandardov pre ekonomické vzdelávanie na s. 114 – 115 v podkapitole 20.3 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupín 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I, 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II. 10. Aktualizácia vzdelávacích štandardov na s. 115 – 116 v podkapitole 20.2 Špecifické vzdelávacie štandardy pre študijný odbor skupiny 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I. 11. Vloženie novej podkapitoly na s. 120 – 20.3 Účelové kurzy učivo. 12. Vloženie na s. 120 podkapitoly 20.4 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupiny 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II. 13. Aktualizácia vzdelávacích štandardov na s. 120 – 130 v podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II (umeleckoremeselné spracúvanie kovov, umeleckoremeselné spracúvanie dreva, umeleckoremeselné spracúvanie kože, výtvarné spracúvanie skla, tvorba vitrážového skla a smaltu, ladenie a údržba klavírov a klávesových nástrojov). 14. Aktualizácia názvu podkapitol 27.17. – 27.20. na s. 166 – 168. <p>Odôvodnenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Zosúladienie terminológie s terminológiou zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. b) Aktualizácia obsahu v zmysle požiadaviek trhu práce. c) Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie. d) Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s aktualizovaným Národným štandardom finančnej gramotnosti, verzia 1.2 s účinnosťou od 1. septembra 2017.
--	--	---

Štátny vzdelávací program vyššieho odborného vzdelávania

Platnosť ŠVP Dátum	Revidovanie ŠVP Dátum	Záznam o inovácii, zmenách úpravách a pod.
-----------------------	-----------------------------	--

01. 09. 2022	jún 2021	<p>Zmena:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizácia kľúčových kompetencií na s. 135 – 137 v podkapitole 22.2 Kľúčové kompetencie. 2. Aktualizácia odborných kompetencií na s. 137 – 138 v podkapitole 22.3 Odborné kompetencie. 3. Aktualizácia vzdelávacích štandardov na s. 149 – 150 v podkapitole 25.2 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijný odbor vyššieho odborného štúdia. <p>Odôvodnenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Aktualizácia obsahu v zmysle požiadaviek trhu práce. b) Aktualizácia obsahu Štátneho vzdelávacieho programu v súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.
--------------	----------	--

1. **V podkapitole 4.2 Formy praktického vyučovania** sa na s. 10 – 11:
 - v druhej odrážke za slová „úplné stredné odborné vzdelanie“ **kladajú** slová „s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe“,
 - vo štvrtej odrážke za slová „úplné stredné odborné vzdelanie, pomaturitné kvalifikačné štúdium“ **kladajú** slová „s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe“,
 - v piatej odrážke sa slová „odborná prax“ **nahrádzajú** slovami „odborný výcvik“.

2. **V názve podkapitoly 4.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných odborných školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní** na s. 11 sa **vypúšťajú** slová „vydávanie dokladu o získanom vzdelaní“.

3. **V podkapitole 6.2 Základné údaje** na s. 22 v tabuľke „Skrátené štúdium v 1-ročnom vzdelávacom programe“ sa v druhom riadku, v druhom stĺpci **nahrádzajú** slová „pre absolventov základnej školy“ slovami „denné štúdium“.

4. **V podkapitole 6.2 Základné údaje** na s. 23 v tabuľke „Skrátené štúdium v 2-ročnom vzdelávacom programe“ sa:
 - v druhom riadku, v druhom stĺpci **nahrádzajú** slová „pre absolventov základnej školy“ slovami „denné štúdium“,
 - v treťom riadku v druhom stĺpci slová „štúdium neposkytuje stupeň vzdelania“, **nahrádzajú** slovami „stredné odborné vzdelanie“.

5. **V podkapitole 7.2 Kľúčové kompetencie** sa na s. 24 – 26 celý pôvodný text **nahrádza** aktualizovaným textom, ktorý znie:

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- pochopiť obsah textu (vrátane tabuliek, grafov a schém), v texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti;
- dostatočne jasno a plynulo vyjadriť svoje myšlienky s rôznym cieľom vzhľadom na komunikačnú situáciu;
- sformulovať vlastný názor a pomocou jednoduchých argumentov ho obhájiť;
- začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na určitú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie na jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie;
- vytvoriť jednoduchý formálne upravený a ucelený text s rôznym cieľom a vzhľadom na komunikačnú situáciu.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť slovným spojeniam a najbežnejšej slovnej zásobe vzťahujúcej sa k oblastiam, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Chápe zmysel krátkych, jasných a jednoduchých správ;
- čítať veľmi krátke jednoduché texty, vie nájsť konkrétne predvídateľné informácie v jednoduchom každodennom materiáli, ako sú napríklad prospekty, jedálne lístky alebo časové harmonogramy, a rozumie krátkym jednoduchým osobným e-mailom a SMS;

- komunikovať v bežných situáciách vyžadujúcich jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych témach a činnostiach. Dokáže zvládnuť veľmi krátku spoločenskú konverzáciu, dokonca aj keď zvyčajne dostatočne nerozumie natoľko, aby ju sám udržoval;
- používať viacero slovných spojení a viet na jednoduchý opis vlastného vzdelania a terajšej alebo nedávnej práce;
- napísať krátke jednoduché správy vzťahujúce sa na jeho bezprostredné potreby.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- aplikovať základné matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- používať technické nástroje a prístroje, využívať technické a vedecké informácie a dodržiavať zásady bezpečnosti doma a v práci;
- zaujímať sa o etické otázky a zásady environmentálnej udržateľnosti, aktívne uplatňovať zásady environmentálnej udržateľnosti doma a v práci.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- chápať, ako digitálne technológie môžu prispievať ku komunikácii, tvorivosti a inovácii a poznať, aké príležitosti, obmedzenia, vplyvy a riziká predstavujú;
- pristupovať k digitálnemu obsahu, používať ho, filtrovať, hodnotiť, tvoriť a zdieľať digitálny obsah;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať umelú inteligenciu alebo roboty;
- chápať všeobecné zásady vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- reálne posudzovať svoje fyzické a duševné možnosti, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o sebe z rôznych uhlov pohľadu;
- vyjadriť presvedčenie vo svoju schopnosť zvládnuť prekážky pri dosahovaní cieľa;
- odovzdať svoju prácu načas;
- pracovať na tvorbe konsenzu s cieľom dosiahnuť cieľ skupiny;
- identifikovať možné zdroje učenia sa (napr. knihy, internet) a s minimálnou pomocou vybrať najspoľahlivejšie informácie;
- preukázať, že rozmýšľa o tom, či informácie, ktoré používa, sú správne.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi s rešpektom, odhliadnuc od ich príslušnosti ku kultúre alebo sociokultúrnemu postaveniu;
- diskutovať o tom, čo sa dá urobiť a ako pomôcť, aby sa z komunity stalo lepšie miesto;
- porozumieť, prečo má každý zodpovednosť za uplatňovanie práv a slobôd druhých;
- vysvetliť, prečo ľudia majú byť ostrážiti a prečo sa majú chrániť pred propagandou;
- kriticky uvažovať o rizikách spojených so znečisťovaním životného prostredia.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- nadviazať kontakty s inými ľuďmi s cieľom spoznať ich kultúru, tradície a pohľad na svet;
- vyjadriť názor, že kultúrna rôznorodosť v rámci spoločnosti by mala byť vnímaná a hodnotená pozitívne;
- poznať miestnu, regionálnu, národnú a európsku kultúru a jej prejavy vrátane tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako môže ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

6. **V podkapitole 7.3 Odborné kompetencie**, písmeno a) Požadované vedomosti, na s. 26 sa vo štvrtrej odrážke slovo „uplatňovať“ **nahrádza** slovom „používať“.

7. **V podkapitole 9.1 Charakteristika vzdelávacej oblasti**, na s. 35 sa „teoretické vzdelávanie“ nahrádzajú slovami „teoretické vyučovanie“.

8. **V podkapitole 10.1 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory** na s. 36 – 37 celý pôvodný text nahrádza aktualizovaným textom, ktorý znie:

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE	
Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.	
Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.	
Výkonové štandardy	
Absolvent má:	
<ul style="list-style-type: none">- vysvetliť základné ekonomické pojmy potreby a spotreba, uspokojovanie potrieb, statky a služby, výroba a výrobné faktory;- vysvetliť základné pojmy úvodu do sveta práce – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba;- vyjadriť vlastnými slovami zabezpečenie základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny;- porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním;- posúdiť svoje zdravotné, osobnostné a kvalifikačné predpoklady pre výkon svojho povolania, možnosti ďalšieho štúdia a profesijnej orientácie;- vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu;- opísať riziká spojené s riadením vlastných financií;- vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov a zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov;- vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia, klient);- vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu;- rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa;- uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov), klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík;- identifikovať korupčné a podvodné správanie;- uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov;- vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá);- vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory);- zostaviť rozpočet domácnosti;- charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti;- vysvetliť na príklade postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy a skončenie pracovného pomeru;- vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi;- zostaviť jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby;- uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní;- vysvetliť, kedy sporiť a kedy si požičať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou);- vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi a význam ochrany vkladov v SR;- vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí a zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority;- opísať základné typy bankových produktov;- opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov;- opísať moderné spôsoby platenia;- rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné);- opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene; porozumieť prepočtu meny (napríklad českých korún na Euro a naopak);- zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty;	

- aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie;
- uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov;
- vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom;
- uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov;
- uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti);
- vysvetliť podstatu a význam poistenia;
- uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné);
- vysvetliť základný účel verejného poistenia;
- charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti;
- rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel;
- vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Obsahové štandardy

Ekonomika

Základné ekonomické pojmy

Základné ľudské a ekonomické potreby jednotlivca a rodiny

Svet práce

Základné pojmy z úvodu do sveta práce

Základné atribúty trhu práce (voľba povolania, hľadanie zamestnania)

Pravidlá riadenia osobných financií

Plánovanie, príjem a práca

Úver a dlh

Sporenie a investovanie

Riadenie rizika a poistenie

Výchova k podnikaniu

Právne formy podnikania

Živnostenské podnikanie

Ciele podnikania a predpoklady pre podnikanie

Spotrebiteľská výchova

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

“

9. V podkapitole 10.2 **Špecifické vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory** sa v časti 1. Dejiny umenia a remesla na s. 38 vkladajú výkonné a obsahové štandardy v znení:

Výkonné štandardy
<p><u>Absolvent má:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať historický vývoj spoločnosti, výtvarnej kultúry a úžitkového výtvarného umenia, - popísať výtvarné a estetické tendencie, ktoré sa prejavujú v umelecko-historickom vývoji, - identifikovať výtvarný prejav jednotlivých historických období podľa jeho základných znakov, - vymenovať významných predstaviteľov jednotlivých slohových období a súčasného výtvarného umenia, - charakterizovať teoretický a praktický význam obsahu a formy diela voľného úžitkového umenia, - prezentovať umelecké remeslá ako najstaršiu formu umeleckého prejavu človeka.
Obsahové štandardy
<p><u>Dejiny výtvarnej kultúry</u></p> <p>Obsahový okruh predmetu smeruje k získaniu základnej orientácie v oblasti vývoja spoločnosti a jej výtvarnej kultúry a umeleckého remesla od jej vzniku až po súčasnosť. Umožní osvojenie súboru zá-</p>

kladných poznatkov z teórie umenia, remesiel a výtvarnej tvorby v spoločensko-historických súvislostiach. Dôležitými poznatkami budú aj základné trendy súčasného umeleckého remesla v nadväznosti na príslušný odbor štúdia.

“

10. V podkapitole 10.2 **Špecifické vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory** sa v časti 2. Výtvarná príprava na s. 38 **vkładajú** výkonové a obsahové štandardy v znení:

”

Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- pracovať so škálou výtvarných pomôcok a materiálov,- využívať výrazové možnosti jednotlivých výtvarných prvkov vo vzájomných súvislostiach pri výstavbe obrazu a objektu,- ovládať postupy štylizácie, abstrakcie a možnosti výtvarného posunu reálnych tvarov,- uplatňovať vzťah medzi výtvarným riešením konkrétnej úlohy s technologickými postupmi používanými v rámci študovaného odboru,- posúdiť možnosti využitia grafických programov pri prípravných fázach diela,- správne používať základné odborné názvoslovie,- vybrať typ písma v súlade s remeselným zámerom,- vysvetliť zásady klasickej prezentácie vlastnej tvorby inštaláciou plošných diel a priestorových objektov.
Obsahové štandardy
<p>Morfológia a syntax výtvarnej kultúry</p> <p>Štúdium je zamerané na osvojenie si dostupných výrazových prostriedkov na vyjadrenie umeleckého zámeru a poznanie kompozičných vzťahov pri tvorbe remeselného diela. Vedieť uplatniť písmo ako súčasť kompozície.</p> <p>Osobná prezentácia</p> <p>Poslaním predmetu je naučiť žiaka okrem klasických techník inštalácie objektov pracovať s digitálnym fotoaparátom a pripraviť prezentáciu s použitím grafických softvérov. Žiak sa pripravuje na prezentáciu vlastných prác, pričom využíva zásady medziľudskej komunikácie, argumentácie s cieľom komerčne sa presadiť.</p>

“

11. V podkapitole 10.2 **Špecifické vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky učebné odbory** sa v časti 3. Technické kreslenie na s. 38 **vkładajú** výkonové a obsahové štandardy v znení:

”

Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- aplikovať základy technického zobrazovania a kreslenia,- riešiť jednoduché technické výpočty s použitím technických tabuliek,- vysvetliť postup orientácie sa v technických výkresoch, schémach, pracovných návodoch, katalógoch a technickej dokumentácii a ich používanie v pracovných činnostiach,- zhotoviť jednoduchý a stredne zložitý technický výkres podľa platných noriem,- vytvoriť technickú dokumentáciu v súlade s vlastným remeselným dielom.
Obsahové štandardy
<p>Technické zobrazovanie</p> <p>Žiaci získajú základné vedomosti zobrazovania jednotlivých súčastí a konštrukčných celkov v súlade</p>

s platnými technickými normami, vedia čítať technické výkresy, schémy, pracovné návody, katalógy a technickú dokumentáciu, normy a odbornú literatúru a vytvárajú jednoduchú technickú dokumentáciu. Žiaci získajú základné teoretické a praktické vedomosti z axonometrie a pravouhlého premietania

12. V podkapitole 10.3 Vzdelávacie štandardy pre konkrétne učebné odbory a odborné zamerania na s. 38 a v celom ŠVP sa slová „teoretické vzdelávanie“ nahrádzajú slovami „teoretické vyučovanie“; slová „praktická príprava“ sa nahrádzajú slovami „praktické vyučovanie“.

13. V podkapitole 11.1 Popis štátneho vzdelávacieho programu na s. 56 – 57 sa:

- tretí odstavec **nahrádza** textom v znení:

„ŠVP v rámci skupiny 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I obsahuje sústavu činností, v ktorom sú dôsledne prepojené základné teoretické poznatky z oblasti dejín výtvarnej kultúry a vývoja spoločnosti, výtvarno-technických disciplín, technológie a ekonomiky s ich praktickými aplikáciami.

Odborné vzdelanie v skupine 82 umožňuje rozvíjať samostatné myslenie, tvorivosť, s dôrazom na divergentné myslenie a konanie vo všetkom, čo súvisí s umením, dizajnom, výtvarnou stránkou návrhu a jeho umeleckým spracovaním.

Štúdium ďalej utvára predpoklady na samostatnú tvorbu v oblasti výtvarného spracovania rôznych materiálov. Skladba a obsah odborného vzdelávania zodpovedá súčasným potrebám praxe v oblasti dizajnu a zároveň predkladá nové možnosti vývoja v danej sfére. Obsah na jednej strane poskytuje poznatky a skúsenosti postupov v klasických technikách, ale aj ovládanie nových technológií a ich vzájomné prepojenie v konečnom výtvarnom produkte. Odborné vzdelávanie v tejto oblasti podporuje tvorivosť súvisiacu s navrhovaním tvarovo invenčných a zároveň funkčných úžitkových objektov v spojení s realizáciou v materiál.“.

- siedmy odstavec **nahrádza** textom v znení:

Súčasťou prípravy absolventov sú všetky činnosti, ktoré realizujú podľa jednotlivých odborov v rámci odborného vzdelávania. Teoretické vedomosti, získané v teoretických predmetoch, aplikujú v praktickom vyučovaní, kde si precvičujú pracovné postupy a zložitejšie výrobné činnosti.“.

14. V podkapitole 11.2 Základné údaje na s. 57 sa pôvodný názov tabuľky “Úplné stredné odborné vzdelanie” **nahrádza** aktualizovaným názvom “Úplné stredné odborné vzdelanie s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe“.

15. V podkapitole 11.3 Zdravotné požiadavky na uchádzača na s. 58 sa pôvodný text **nahrádza** aktualizovaným textom v znení:

„Do študijných odborov môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotný stav posúdil a na prihláške potvrdil lekár. V prípade zmenenej pracovnej schopnosti uchádzačov je potrebné lekárske posúdenie zdravotnej spôsobilosti. Prijatiu uchádzačov z hľadiska zdravotného stavu prekáža závažné zrakové znevýhodnenie. Individuálne sa posudzujú záchvatové ochorenia, kožné ochorenia a ochorenia pohybového aparátu.“.

16. V podkapitole 12.1 Celková charakteristika absolventa sa na s. 58:

- v druhom odseku slová „s odbornou praxou“ **nahrádzajú** slovami „s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe“,
- v treťom odseku sa slová s „odborným výcvikom“ **nahrádzajú** slovami s „praktickým vyučovaním formou odborného výcviku“.

17. V podkapitole 12.2 Kľúčové kompetencie na s. 59 – 61 celý pôvodný text nahrádza aktualizovaným textom, ktorý znie:

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinné-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;

- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailly opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

18. V podkapitole 12.3 Odborné kompetencie na s. 61 – 63 sa v časti:

a) Požadované vedomosti, Absolvent umeleckého odboru 82 má **nahrádza:**

- znenie tretieho štandardu textom v znení „- popísať umelecké diela reprezentujúce kultúrne dedičstvo našich predkov a významné diela svetových umelcov,“;
- znenie dvanásteho štandardu textom v znení „- definovať typy a použitie písma v oblasti umelecko-remeselnej výroby,“;
- znenie šestnásteho štandardu textom v znení „- používať odbornú terminológiu,“;
- znenie dvadsiateho štandardu textom v znení „- orientovať sa v základoch obchodného a pracovného práva, autorského zákona,“.

a) Požadované vedomosti, Absolvent umeleckoremeselného odboru 85 má **nahrádza:**

- znenie druhého štandardu textom v znení „- zhodnotiť význam a hodnotu kultúrnych pamiatok,“;

- znenie trinásteho až pätnásteho štandardu textom v znení „- používať odbornú terminológiu,“, „- definovať spôsoby tvorby technickej a výtvarnej dokumentácie,“, „- používať základné ekonomické pojmy,“,
- znenie osemnásteho štandardu textom v znení „- orientovať sa v základoch obchodného a pracovného práva, autorského zákona,“,
- znenie dvadsiateho štandardu textom v znení „- dopĺňať a rozvíjať si odborné vzdelanie štúdiom odbornej literatúry.“.

b) Požadované zručnosti, Absolvent študijného odboru 82 vie **nahrádza**:

- znenie tretieho štandardu textom bez náhrady,
- znenie siedmeho až desiateho štandardu textom v znení „- písať a kresliť písmo v súvislosti s využitím v umelecko-remeselnej výrobe,“, „- analyzovať a hodnotiť výrobky z technologického, funkčného a estetického hľadiska,“, „- pracovať s digitálnymi technológiami ako podpornými prostriedkami pri navrhovaní a vyhotovovaní výrobku, výtvarnej a technickej dokumentácie,“, „- vytvoriť a spracovať technickú a výtvarnú dokumentáciu,“,
- znenie trinásteho štandardu textom bez náhrady,
- znenie štrnásteho štandardu textom v znení „- používať základné ekonomické pojmy.“.

b) Požadované zručnosti, Absolvent umeleckoremeselného odboru 85 vie **nahrádza**:

- znenie tretieho štandardu textom bez náhrady,
- znenie ôsmeho až desiateho štandardu textom v znení „- písať a kresliť písmo v súvislosti s využitím v umelecko-remeselnej výrobe,“, „- analyzovať a hodnotiť výrobky z technologického, funkčného a estetického hľadiska,“, „- pracovať s digitálnymi technológiami ako podpornými prostriedkami pri navrhovaní a vyhotovovaní výrobku, výtvarnej a technickej dokumentácie,“,
- znenie štrnásteho štandardu textom bez náhrady,
- znenie sedemnásteho štandardu textom bez náhrady.“.

19. **V podkapitole 13.1 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory (M)** na s. 64 sa **nahrádza** názov v znení „Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (M)“.

20. **V podkapitole 13.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory (M)** na s. 65 sa **nahrádza** názov v znení „Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (M)“.

21. **V podkapitole 13.3 Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory (M) s vyučovacím jazykom národnostných menšín** na s. 66 sa **nahrádza** názov v znení „Rámcový učebný plán pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (M) s vyučovacím jazykom národnostných menšín“.

22. V podkapitole 13.4 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory (M) s vyučovacím jazykom národnostných menšín na s. 67 sa **nahrádza** názov v znení „Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 4-ročné študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (M) s vyučovacím jazykom národnostných menšín“.
23. V podkapitole 14. 1 Teoretické predmety na s. 75 – 76 sa:
- vypúšťajú štvrtý a piaty odsek,
 - posledný odsek **nahrádza** textom v znení: „Teoretické predmety obsahujú vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) spoločné pre všetky študijné odbory bez ohľadu na ich profiláciu vzdelávania na danom stupni vzdelania a špecifické vzdelávacie štandardy pre jednotlivé študijné odbory a odborné zamerania. Časť vzdelávacej oblasti má charakter praktických cvičení.“
24. V podkapitole 15.1 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupín 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I, 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II na s. 77 – 78 celý pôvodný text **nahrádza** aktualizovaným textom, ktorý znie:

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE	
<p>Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.</p> <p>Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.</p>	
Výkonové štandardy	
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba; - charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru; - vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku; - porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním; - vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu; - analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami; - vysvetliť základné práva a povinnosti spotrebiteľov na modelových situáciách (aj z pohľadu podnikateľa) a identifikovať cenové triky a klamlivé a zavádzajúce ponuky; - kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou a porozumieť úlohám marketingu; - vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí; - opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu; - rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce; - identifikovať položky bežne odpočítavané z hrubej mzdy; - uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti); - opísať spôsoby krytia deficitu (úvery, splátkový predaj, leasing); - rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity; - vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania; - vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou 	

- zostaviť podnikateľský a finančný plán podniku – právnickej osoby;
- charakterizovať a vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami; daňový a odvodový systém v Slovenskej republike;
- vysvetliť dohľad nad finančným trhom v Slovenskej republike – Národná banka Slovenska ako „jednotné kontaktné miesto“;
- charakterizovať finančné inštitúcie a využívanie ich produktov a služieb cez internet;
- vysvetliť možnosti, ako splácať dlhy;
- navrhnúť spôsoby riešenia schodkového a prebytkového rozpočtu;
- vysvetliť obvyklé spôsoby nakladania s voľnými finančnými prostriedkami;
- zhodnotiť ako vplyva spotreba na úspory a/alebo investície;
- stanoviť si kroky na dosiahnutie krátko, stredne a dlhodobých finančných cieľov;
- vysvetliť tvorbu ceny na základe nákladov, zisku, DPH;
- zvoliť vhodné platobné nástroje (bez/hotovostné úhrady, inkasá, platobné karty a pod.);
- vysvetliť rozdiel medzi využívaním osobného a podnikateľského účtu;
- vysvetliť algoritmus zloženého úročenia;
- identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie (vrátane úverov na bývanie resp. hypotekárnych úverov);
- posúdiť účel vyhlásenia (osobného) bankrotu a jeho možné dôsledky na majetok, zamestnanosť, cenu a dostupnosť úverov;
- zhrnúť práva dlžníkov a veriteľov, týkajúce sa zrážok zo mzdy a odňatia majetku v prípade nezaplatenia dlhu (exekúcia);
- uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním;
- popísať výber vhodného poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby;
- demonštrovať na konkrétnom príklade, aké druhy verejného poistenia je potrebné platiť pri brigádnickej činnosti študentov;
- charakterizovať dôchodkové poistenie – 1. pilier, 2. pilier a 3. pilier;
- uviesť druhy poistenia, ktoré sa môžu vzťahovať na náhodné poškodenie majetku alebo zdravia inej osoby;
- vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku;
- vysvetliť podstatu a význam životného poistenia.

Obsahové štandardy

Svet práce

Základné pojmy pracovného práva
 Osobný manažment
 Základné atribúty trhu práce
 Daňový a odvodový systém
 Príjem

Pravidlá riadenia osobných financií

Plánovanie, príjem a práca
 Úver a dlh
 Sporenie a investovanie
 Riadenie rizika a poistenie

Výchova k podnikaniu

Právne pojmy podnikania, podstata podnikateľskej činnosti, živnostenské podnikanie, jednoduchý podnikateľský zámer, finančný plán

Spotrebiteľská výchova

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov
 Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

25. V podkapitole 15.5 Vzdelávacie štandardy pre študijné odbory skupiny 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 97 – 98 v študijnom odbore „ladenie a údržba klavírov a klávesových nástrojov“ vzdelávacie štandardy pre teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie nahrádzajú vzdelávacími štandardmi v znení:

TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definovať základy hudobnej teórie a dejín hudby, - vymenovať základné hudobné formy a ich prvky, - popísať vývoj skupiny hudobných nástrojov vo vzťahu k odboru, - charakterizovať technické, výrazové a vyjadrovacie prostriedky hry na klavíri a klávesových nástrojoch, - vymenovať významných predstaviteľov hudobnej tvorby jednotlivých období, - rozoznať najvýznamnejšie hudobné diela komponované pre klavír a klávesové nástroje, - definovať technologické postupy výroby klavírov a klávesových nástrojov, - odborne posudzovať druhy a vlastnosti používaných materiálov, - vysvetliť technologické postupy spracovania príbuzných materiálov (kov, textil, koža, drevo...), - popísať stavbu klavírov a klávesových nástrojov, - definovať základy konštrukcie hudobných nástrojov, - rozoznať rozsah funkčných porúch klavírov, klávesových nástrojov a iných hudobných nástrojov, - vymenovať základné príčiny vzniku porúch klavíra a klávesových nástrojov, - vysvetliť technologické postupy špeciálneho ladenia a opráv klavírov a klávesových nástrojov, - definovať princípy práce s digitálnymi technológiami, - vymedziť základy bezpečnosti pri práci.
Obsahové štandardy
<p>Dejiny hudby a hudobná teória</p> <p>Cieľom obsahového štandardu je oboznámiť žiaka s prehľadom a základnou orientáciou vo vývoji hudobného umenia a hudobných nástrojov, vývojom hudobnej tvorby a funkciou hudobného umenia. Vzhľadom k charakteru odboru je pozornosť venovaná špecifikám vývoja hudobnej tvorby pre čembalo, spinet a klavír, historickým premenám tejto skupiny nástrojov a tvorbe významných osobností minulosti aj súčasnosti. Obsahový okruh poskytuje žiakovi aj základné vedomosti z hudobnej teórie potrebné pre pochopenie vývojových tendencií a zákonitostí hudby a pre rozvíjanie praktických hudobných zručností.</p> <p>Technológia a materiály</p> <p>Cieľom obsahového štandardu je zoznámiť žiakov s hudobnými nástrojmi a ich konštrukciami, technologickými a technickými postupmi ladenia a opravy klavírov a klávesových nástrojov a iných hudobných nástrojov. Obsahový štandard zahŕňa učivo o používaných materiáloch, ich vlastnostiach, hodnotení, využití vo výrobe a spôsoboch ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus a životné prostredie.</p>
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznávať farebnosť tónu a dynamickú škálu pri hre klavírných skladieb, - hrať na klavír na úrovni potrebnej pre uplatnenie výsledkov svojej práce, - opracovávať drevo, kovy, textil, kožu a iné materiály a ekologicky s nimi zaobchádzať, - používať správne pomôcky a nástroje podľa príslušnej pracovnej operácie a vykonávať ich údržbu, - opraviť poruchy, chyby a poškodenia stavby klavíra a klávesových nástrojov, - regulovať mechaniky konštrukcie klavírov a príbuzných nástrojov (cimbál, čembalo, spinet...), - aplikovať techniky ladenia klavírov a príbuzných klávesových nástrojov, - naladiť krídla s viedenskou a anglickou mechanikou, - naladiť pianína rôznych značiek a konštrukcií,

- ovládať tónovanie pianínovej rezonančnej dosky,
- naladiť spinet, cimbal, jednomanuálové a dvojmanuálové čembalo,
- zladiť dva nástroje,
- využívať znalosti teórie a histórie hudby a hudobných nástrojov,
- ovládať zásady profesionálneho vystupovania a psychologické základy komunikácie,
- vyhľadávať a využívať dostupné zdroje informácií o nových tendenciách vo svojom odbore,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti pri práci a ochrany životného prostredia.

Obsahové štandardy

Hudobná príprava

Obsahový štandard rozvíja sluchové dispozície žiakov prostredníctvom tonálnych a intervalových cvičení a sluchovej analýzy jednoduchých skladieb. Žiaci rozvíjajú technické a interpretačné zručnosti v hre na klavíri v rozsahu potrebnom pre prezentácie výsledkov v odbore.

Ladenie a opravárstvo

Žiak ovláda konštrukciu a stavbu klavírov a príbuzných hudobných nástrojov, prakticky ovláda technologické postupy spracovania dreva, kovov, textilu a koži, má základy remeselnej práce s farbami, lakmi, lepidlami a prídruženými chemickými prostriedkami, ovláda základy práce so stolárskymi a kovoobrábacími strojmi. Cieľom obsahového štandardu je vlastnoručná realizácia opráv funkčných porúch, chýb a poškodení v stavbe klavírov a príbuzných hudobných nástrojov a realizácia technologických postupov ladenia a údržby klavírov.

26. V kapitole 16 Charakteristika štátneho vzdelávacieho programu na s.100 sa:

- Tretí odsek nahrádza textom v znení: „ŠVP v rámci skupiny 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I obsahuje sústavu činností, v ktorom sú dôsledne prepojené základné teoretické poznatky z oblasti dejín výtvarnej kultúry a vývoja spoločnosti, výtvarno-technických disciplín, technológie a ekonomiky s ich praktickými aplikáciami.

Odborné vzdelanie v skupine 82 umožňuje rozvíjať samostatné myslenie, tvorivosť, s dôrazom na divergentné myslenie a konanie vo všetkom, čo súvisí s umením, dizajnom, výtvarnou stránkou návrhu a jeho umeleckým spracovaním.

Štúdium ďalej utvára predpoklady na samostatnú tvorbu v oblasti výtvarného spracovania rôznych materiálov. Skladba a obsah odborného vzdelávania zodpovedá súčasným potrebám praxe v oblasti dizajnu a zároveň predkladá nové možnosti vývoja v danej sfére. Obsah na jednej strane poskytuje poznatky a skúsenosti postupov v klasických technikách, ale aj ovládanie nových technológií a ich vzájomné prepojenie v konečnom výtvarnom produkte. Odborné vzdelávanie v tejto oblasti podporuje tvorivosť súvisiacu s navrhovaním tvarovo invenčných a zároveň funkčných úžitkových objektov v spojení s realizáciou v materiáli.

Povinnou súčasťou základných odborných činností v skupine odborov 82 je týždňové výtvarné sústredenie (plenér) a počas štúdia absolvovanie a realizácia ročníkových prác a projektov v hlavných výtvarných predmetoch (klauzúrne práce). V rámci praktického vyučovania v predmete odborná prax absolvujú žiaci 2. a 3. ročníka súvislú odbornú prax podľa zamerania vo firmách alebo v priestoroch školy v rozsahu piatich pracovných dní.

Štruktúra vzdelania v študijných odboroch 85 Umenie a umeleckoremeselné práce II je koncipovaná s ohľadom na vzájomnú obsahovú previazanosť jed-

notlivých zameraní výtvarného a umeleckoremeselného charakteru tak, že špecifické práce smerujú k príprave odborníkov na vysokokvalifikované remeselné činnosti. Spoločným cieľom vzdelávacieho programu je pripraviť pracovníka, schopného adaptácie na meniace sa podmienky trhu práce s rozvinutými kľúčovými kompetenciami.“

- Prvá veta v šiestom odseku nahrádza vetou v znení: „V odbornom výcviku a odbornej praxi sa utvárajú, rozvíjajú a upevňujú základné praktické zručnosti v odborných činnostiach pod priamym vedením učiteľov alebo odborníkov z praxe.“.

27. V podkapitole 16.1 Základné údaje na s. 100 – 101 sa **upravuje:**

- „- názov tabuľky „Úplné stredné odborné vzdelanie – pomaturitné kvalifikačné štúdium“ v znení „Úplné stredné odborné vzdelanie s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe – pomaturitné kvalifikačné štúdium“ ,
- názov tabuľky „Úplné stredné odborné vzdelanie s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – pomaturitné kvalifikačné štúdium“ v znení „Úplné stredné odborné vzdelanie s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – pomaturitné kvalifikačné štúdium.“.

28. V podkapitole 17.1 Celková charakteristika absolventa sa na s. 102:

- v druhom odseku slová „s odbornou praxou“, **nahrádzajú** slovami „praktické vyučovanie formou odbornej praxe“,
- v treťom odseku sa slová „s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania“ **nahrádzajú** slovami „s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku.“.

29. V podkapitole 17.2 Kľúčové kompetencie sa na s. 102 – 104 celý pôvodný text **nahrádza** aktualizovaným textom, ktorý znie:

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent vyššieho odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opísach:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitál-

nych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkúvať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;

- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru.

Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svoje schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.“.

30. V podkapitole 17.3 Odborné kompetencie na s. 104 – 107 sa v časti:

a) Požadované vedomosti, Absolvent študijného odboru 82 Umenie a umelecko-remeselná tvorba I má **nahrádza**:

- znenie tretieho štandardu textom v znení „- popísať umelecké diela reprezentujúce kultúrne dedičstvo našich predkov a významné diela svetových umelcov,“,
- znenie dvanásteho štandardu textom v znení „- definovať typy a použitie písma v oblasti umelecko-remeselnej výroby,“,
- znenie šestnásteho štandardu textom v znení „- používať odbornú terminológiu,“,
- znenie dvadsiateho štandardu textom v znení „- orientovať sa v základoch obchodného a pracovného práva, autorského zákona,“.

a) Požadované vedomosti, Absolvent umeleckoremeselného odboru skupiny 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II má **nahrádza**:

- znenie druhého štandardu textom v znení „- zhodnotiť význam a hodnotu kultúrnych pamiatok,“,
- znenie trinásteho až pätnásteho štandardu textom v znení „- používať odbornú terminológiu,“ „- definovať spôsoby tvorby technickej a výtvarnej dokumentácie,“ „- používať základné ekonomické pojmy,“,
- znenie osemnásteho štandardu textom v znení „- orientovať sa v základoch obchodného a pracovného práva, autorského zákona,“,
- znenie dvadsiateho štandardu textom v znení „- dopĺňať a rozvíjať si odborné vzdelanie štúdiom odbornej literatúry.“.

b) Požadované zručnosti, Absolvent študijného odboru skupiny 82 Umenie a umelecko-remeselná tvorba I vie **nahrádza**:

- znenie tretieho štandardu textom bez náhrady,
- znenie siedmeho až desiateho štandardu textom v znení „- písať a kresliť písmo v súvislosti s využitím v umelecko-remeselnej výrobe,“ „- analyzovať a hodnotiť výrobky z technologického, funkčného a estetického hľadiska,“ „- pracovať s digitálnymi technológiami ako podpornými prostriedkami pri navrhovaní a vyhotovovaní výrobku, výtvarnej a technickej dokumentácie,“ „- vytvoriť a spracovať technickú a výtvarnú dokumentáciu,“,
- znenie trinásteho štandardu textom bez náhrady,
- znenie štrnásteho štandardu textom v znení „- používať základné ekonomické pojmy.“.

b) Požadované zručnosti, Absolvent umeleckoremeselného odboru 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II vie **nahrádza**:

- znenie tretieho štandardu textom bez náhrady,
- znenie ôsmeho až desiateho štandardu textom v znení „- písať a kresliť písmo v súvislosti s využitím v umelecko-remeselnej výrobe,“ „- analyzovať a hodnotiť výrobky z technologického, funkčného a estetického hľadiska,“ „- pracovať s digitálnymi technológiami ako podpornými prostriedkami pri navrhovaní a vyhotovovaní výrobku, výtvarnej a technickej dokumentácie,“,
- znenie štrnásteho a sedemnásteho štandardu textom bez náhrady.“.

31. V podkapitole 18.1 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium (N) na s. 108 sa nahrádza názov v znení „Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (N)“.
32. V podkapitole 18.2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium (N) na s. 108 sa nahrádza názov v znení „Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium s praktickým vyučovaním formou odbornej praxe (N)“.
33. V podkapitole 19.1 Teoretické predmety na s. 111 – 112 sa:
- vypúšťajú štvrtý a piaty odsek,
 - posledný odsek nahrádza textom v znení: „Teoretické predmety obsahujú vzdelávacie štandardy (výkonové aj obsahové štandardy) spoločné pre všetky študijné odbory bez ohľadu na ich profiláciu vzdelávania na danom stupni vzdelania a špecifické vzdelávacie štandardy pre jednotlivé študijné odbory a odborné zamerania. Časť vzdelávacej oblasti má charakter praktických cvičení.“.
34. V podkapitole 20.1 Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupín 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I, 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II na s. 114 – 115 sa celý pôvodný text nahrádza aktualizovaným textom, ktorý znie:

EKONOMICKÉ VZDELÁVANIE
<p>Učivo je vymedzené spoločne pre všetky odbory na danom stupni vzdelania bez ohľadu na ich profiláciu. Pomôže žiakovi pri rozhodovaní o ďalšej profesijnej a vzdelávacej orientácii, pri vstupe na trh práce a pri uplatňovaní pracovných práv.</p> <p>Cieľom je príprava absolventa s konkrétnym odborným profilom, ktorý mu pomôže úspešne sa presadiť na trhu práce i v živote.</p>
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť základné pojmy pracovného práva – práca, povolanie, zamestnanie, pracovné miesto, fyzická a právnická osoba; - charakterizovať základné povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca po vzniku pracovného pomeru; - vypracovať osobnú prípravu na prijímací pohovor v slovenskom a cudzom jazyku; - porovnať profesijnú ponuku na slovenskom i európskom trhu práce a pružne na ňu reagovať ďalším vzdelávaním; - vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu; - analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami; - vysvetliť základné práva a povinnosti spotrebiteľov na modelových situáciách (aj z pohľadu podnikateľa) a identifikovať cenové triky a klamlivé a zavádzajúce ponuky; - kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou a porozumieť úlohám marketingu; - vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí; - opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu; - rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce; - identifikovať položky bežne odpočítavané z hrubej mzdy; - uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti,

- štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti);
- opísať spôsoby krytia deficitu (úvery, splátkový predaj, leasing);
 - rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity;
 - vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania;
 - vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou
 - zostaviť podnikateľský a finančný plán podniku – právnickej osoby;
 - charakterizovať a vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami; daňový a odvodový systém v Slovenskej republike;
 - vysvetliť dohľad nad finančným trhom v Slovenskej republike – Národná banka Slovenska ako „jednotné kontaktné miesto“;
 - charakterizovať finančné inštitúcie a využívanie ich produktov a služieb cez internet;
 - vysvetliť možnosti, ako splácať dlhy;
 - navrhnúť spôsoby riešenia schodkového a prebytkového rozpočtu;
 - vysvetliť obvyklé spôsoby nakladania s voľnými finančnými prostriedkami;
 - zhodnotiť ako vplýva spotreba na úspory a/alebo investície;
 - stanoviť si kroky na dosiahnutie krátko, stredne a dlhodobých finančných cieľov;
 - vysvetliť tvorbu ceny na základe nákladov, zisku, DPH;
 - zvoliť vhodné platobné nástroje (bez/hotovostné úhrady, inkasá, platobné karty a pod.);
 - vysvetliť rozdiel medzi využívaním osobného a podnikateľského účtu;
 - vysvetliť algoritmus zloženého úročenia;
 - identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie (vrátane úverov na bývanie resp. hypotekárnych úverov);
 - posúdiť účel vyhlásenia (osobného) bankrotu a jeho možné dôsledky na majetok, zamestnanosť, cenu a dostupnosť úverov;
 - zhrnúť práva dlžníkov a veriteľov, týkajúce sa zrážok zo mzdy a odňatia majetku v prípade nezaplatenia dlhu (exekúcia);
 - uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním;
 - popísať výber vhodného poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby;
 - demonštrovať na konkrétnom príklade, aké druhy verejného poistenia je potrebné platiť pri brigádnickej činnosti študentov;
 - charakterizovať dôchodkové poistenie – 1. pilier, 2. pilier a 3. pilier;
 - uviesť druhy poistenia, ktoré sa môžu vzťahovať na náhodné poškodenie majetku alebo zdravia inej osoby;
 - vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku;
 - vysvetliť podstatu a význam životného poistenia.

Obsahové štandardy

Svet práce

Základné pojmy pracovného práva

Osobný manažment

Základné atribúty trhu práce

Daňový a odvodový systém

Príjem

Pravidlá riadenia osobných financií

Plánovanie, príjem a práca

Úver a dlh

Sporenie a investovanie

Riadenie rizika a poistenie

Výchova k podnikaniu

Právne pojmy podnikania, podstata podnikateľskej činnosti, živnostenské podnikanie, jednoduchý podnikateľský zámer, finančný plán

Spotrebiteľská výchova

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

“ .

35. V podkapitole 20.2 Špecifické vzdelávacie štandardy pre študijný odbor skupiny 82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I sa na s. 115 – 116 vkladajú aktualizované výkonové a obsahové štandardy v znení:

UMELECKO-HISTORICKÁ VÝCHOVA
<p>Učivo odborných predmetov sa zameriava na poznatky z dejín výtvarnej kultúry a dejín umelecko-remeselnej práce a vedomostí potrebných na vytvorenie a prezentáciu umeleckého a umelecko-remeselného výrobku. Historicko-umelecká výchova rozvíja estetické cítenie žiaka a jeho umelecké smerovanie, podnecuje v ňom vlastnú tvorivú činnosť ako predpoklad subjektívneho pretvárania reality. Žiak je vedený k potrebe aktívne vyhľadávať zdroje informácií, nachádzať inšpiráciu v dejinách výtvarnej kultúry, ale aj v aktuálnej umeleckej tvorbe. Žiak je vedený k rozvoju výtvarného myslenia, ku kultivácii výtvarného videnia a vyjadrovania, v nadväznosti na poznanie a rozbor umeleckého diela z hľadiska jeho historického zaradenia.</p>
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popísať historický vývoj spoločnosti, výtvarnej kultúry a úžitkového výtvarného umenia, - popísať výtvarné a estetické tendencie, ktoré sa prejavujú v umelecko-historickom vývoji, - identifikovať výtvarný prejav jednotlivých historických období podľa jeho základných znakov, - charakterizovať dobové odievanie a odevné doplnky s cieľom identifikovať konkrétny sloh ako inšpiráciu následnej autorskej tvorby v súčasnej odevnej a obuvníckej tvorbe, - realizovať rozbor umeleckého diela z hľadiska jeho historického zaradenia, vzťahu, formy, obsahu a kompozičnej výstavby, - priblížiť významných predstaviteľov jednotlivých slohových období a súčasného výtvarného umenia.
Obsahové štandardy
<p>Dejiny umenia a odievania</p> <p>Obsahový okruh predmetu smeruje k získaniu ucelenej orientácie v oblasti vývoja spoločnosti a jej výtvarnej kultúry od jej vzniku až po súčasnosť. Umožní osvojenie súboru základných poznatkov z teórie umenia a výtvarnej tvorby v spoločensko-historických súvislostiach. Súčasťou vzdelania z histórie výtvarnej kultúry sa stane periodizácia a charakteristika spoločensko-historického vývoja, analýza vývojových etáp výtvarnej kultúry. Dôležitými poznatkami budú aj základné trendy súčasného módného, odevného a obuvníckeho tvorby.</p>
VÝTVARNÁ PRÍPRAVA
<p>Učivo na tejto úrovni poskytuje žiakovi vyjadrovacie prostriedky a predpoklady na samostatnú tvorbu a smeruje k osvojeniu základov výtvarného jazyka. Je zamerané tak, aby žiakovi umožnilo osvojiť si zásady výtvarnej kompozície ako súhrn zážitkov, skutočností a fantázie tvorcu. Rozvíja u žiaka tvorivosť prostredníctvom výtvarného myslenia, učí ho pozorovať, analyzovať, hodnotiť prírodné a spoločenské javy z výtvarného hľadiska. Funkcia figurálneho kreslenia spočíva v chápaní človeka ako proporčného meradla pre všetky odbory ľudskej činnosti. Výsledkom je získanie väčšej invenčnej a tvarovej zásoby, ktorá je predpokladom pre ďalšie aplikácie a štylizáciu v danom študijnom odbore.</p>
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovať so škálou výtvarných pomôcok a materiálov, - využívať výrazové možnosti jednotlivých výtvarných prvkov v ich rôznych kombináciách a vo vzájomných súvislostiach pri výstavbe kompozície objektu, - ovládať postupy štylizácie, abstrakcie a možnosti výtvarného posunu reálnych tvarov, - uplatňovať vzťah medzi výtvarným riešením konkrétnej úlohy a technologickými postupmi používanými v rámci študovaného odboru, - ovládať špecifický výtvarný jazyk pri vecných štúdiách rastlinných, živočíšnych a abstraktných motívov s vystihnutím charakteristiky tvaru a štruktúry, - posúdiť možnosti využitia grafických programov pri výtvarnom vyjadrovaní, - vybrať typ písma v súlade s výtvarným zámerom,

- zakresliť jednoduché figurálne kompozície v kombinácii s dekoratívnymi predmetmi, písmom, drapériou a inými prvkami,
- vysvetliť zásady klasickej prezentácie vlastnej tvorby inštaláciou plošných diel a priestorových objektov.

Obsahové štandardy

Morfológia a syntax výtvarnej kultúry

Štúdium je zamerané na osvojenie si dostupných výrazových prostriedkov na vyjadrenie umeleckého zámeru a poznanie kompozičných vzťahov pri tvorbe výtvarného a úžitkového výrobku.

Figurálne kreslenie

Cieľom tejto skupiny predmetov je sledovať naučiť žiaka vnímať ľudské telo ako proporčné meradlo pre výtvarnú úžitkovú tvorbu. Osvojiť si základné konštrukcie, proporcie a polohu jednotlivých častí ľudského tela a celej postavy. Kompozične zvládnuť umiestnenie jednej a viacerých postáv v priestore v spojení s ďalšími predmetmi.

Osobná umelecká prezentácia

Poslaním predmetu je naučiť žiaka okrem klasických techník inštalácie výtvarných objektov a výrobkov pracovať s digitálnym fotoaparátom, používať skener, upravovať fotografie a požívať iné grafické softvéry na spracovanie prezentácie. Žiak sa pripravuje na prezentáciu vlastných prác, pričom využíva zásady medziľudskej komunikácie, argumentácie s cieľom komerčne sa presadiť.

VLASTNOSTI MATERIÁLOV, TECHNIKY A TECHNOLOGICKÉ POSTUPY

Učivo nadväzuje na poznatky zo všeobecného vzdelávania. Je zamerané na spoznávanie vlastností a charakteristických znakov rôznych druhov materiálov – tradičných, nových, pomocných a konzervačných – z hľadiska ich uplatnenia pri tvorbe úžitkového výrobku.

Žiak získava poznatky o príprave a ošetrovaní materiálov, možnosť posúdiť chyby výrobkov, zhodnotiť fyzikálne, mechanické a technologické vlastnosti surovín. Súčasťou týchto vedomostí je aj znalosť hospodárneho využívania materiálov, nástrojov a strojového zariadenia spolu s ich pravidelnou údržbou.

Obsah učiva technologického okruhu je zameraný na získanie základných odborných vedomostí v oblasti výrobných techník, pracovných postupov na výrobu módnych doplnkov a obuvi. Žiak sa naučí chápať súvislosti a nadväznosti pracovných postupov, pracovného poriadku a dodržiavania vysokých nárokov na umelecko-remeselnú zručnosť. Učivo je zamerané tak, aby žiakovi poskytlo potrebné vedomosti o tradičných a súčasných technikách zobrazovania skutočností. Žiak pracuje samostatne s technickou a výkresovou dokumentáciou. Obsahový okruh má teoreticko-praktický charakter. Poskytuje žiakovi okrem teoretických vedomostí aj základy zručností. Umožňuje syntetizovať vnímanie jeho jednotlivých častí ako uceleného systému navzájom sa dopĺňajúcich a prelínajúcich vedomostí a zručností a rozvíja schopnosť ich aplikácie v komplexe praktických činností pri riešení konkrétnych úloh.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- rozoznať suroviny podľa pôvodu a poznať ich charakteristické znaky,
- charakterizovať rôzne druhy materiálov, ich vlastnosti, zloženie a ovládať spôsoby ich použitia s ohľadom na technológiu spracovania a výtvarné výrazové možnosti,
- posúdiť kvalitu materiálu a charakterizovať chyby,
- posúdiť vhodnosť použitia materiálov z hľadiska ich štruktúry a zloženia a mať cit pre kombinovanie materiálov,
- charakterizovať podmienky skladovania a ošetrovania materiálov podľa platných predpisov,
- vymenovať používané nástroje, stroje a zariadenia a rôzne pomôcky a popísať funkciu ich použitia,
- vysvetliť podstatu jednotlivých technologických postupov a techník vytvárania výrobku,
- dodržiavať technologické postupy jednotlivých pracovných operácií, vyhodnotiť priebeh technologického procesu a kvalitu jeho výstupu,
- samostatne spracovať technickú dokumentáciu,
- popísať základné postupy opráv chybného výrobku,
- dodržiavať zásady tvorby a ochrany životného prostredia.

Obsahové štandardy

Základné suroviny a materiály

Obsah je zameraný na zoznámenie so základnými surovinami, s ktorými bude žiak pracovať, s ich pôvodom, so spôsobom ich ťažby, spracovania, uskladňovania. Osvojí si základné materiály používané v odbore. Je potrebné vedieť rozlíšiť používané materiály podľa charakteristických znakov, poznať rozdiely medzi prírodnými a syntetickými materiálmi, vedieť ich používať s ohľadom na technológiu ďalšieho spracovania. Vedieť rozlišovať rôzne druhy lepidiel, impregnačných látok, náterových hmôt, farieb, glazúr... .

Techniky a technologické postupy

Učivo obsahového okruhu je úzko prepojené s predchádzajúcim okruhom. Poskytuje žiakovi vedomosti z oblasti jednotlivých techník a technologických postupov výroby módných a odevných doplnkov a obuvníckej výroby. Žiak získava všeobecný prehľad o vývoji technológie vo svojom odbore. Sú vytvorené predpoklady na rozvíjanie jeho schopností pri určení vhodnosti materiálov, na ich hodnotenie a prípadnú kombináciu. Cieľom je poznať podstatu jednotlivých technologických postupov techník vytvárania výrobkov, zhodnotiť a zvoliť vhodný postup pre realizáciu úlohy na základe jeho analýzy. Dokázať popísať spôsoby finálnych úprav výrobku, ich náležitosti a postupy.

Žiak si osvojí zručnosť ručne opracovávať materiál základnými technikami, prevádzať povrchové úpravy a naučí sa používať pomôcky prístroje daného odboru.

NÁVRHOVÁ TVORBA

Učivo tejto časti vzdelávania má komplexný charakter, pretože zastrešuje všetky odborné vedomosti a činnosti. Je zamerané teoreticky i prakticky, vybavuje žiaka vedomosťami a zručnosťami z oblasti špeciálnych metód práce dizajnéra obuvi a módných doplnkov. Rozvíja tvorivú aktivitu a individuálne invenčné schopnosti žiaka. Pri riešení zadaných tém rozvíja jeho schopnosť jasne vyjadriť obsahovú náplň výtvarného zámeru a formulovať ju vo vzťahu k realizačným technológiám. Vede žiaka k orientácii vo vývoji výtvarnej tvorby a dizajnu v danom odbore a v súčasných trendoch, k presadzovaniu nových netradičných riešení vo väzbe na spracovávané materiály a zvolené technologické postupy. Vo fáze realizácie ho vedie k dodržiavaniu technologickej disciplíny, k zodpovednej a presnej práci a zodpovednosti za jej kvalitu.

Obsahový okruh je veľmi úzko previazaný s oblasťami prírodovedného vzdelávania, ekonomického vzdelávania a vzdelávania v informačných a komunikačných technológiách. Z odborných okruhov veľmi úzko súvisí s technologickou prípravou, umelecko-historickou a výtvarnou prípravou.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- vyjadriť vlastný výtvarný názor,
- využívať výtvarné a výrazové možnosti tradičných a moderných technológií, techník a materiálov,
- tvoriť návrhy umeleckých predmetov a tiež návrhy pre sériovú výrobu,
- samostatne analyzovať zadanú úlohu, zhodnotiť a obhájiť zvolené výtvarné riešenie spolu s použitými prostriedkami,
- samostatne experimentovať pri riešení problému, uplatňovať netradičné myšlienky a metódy práce,
- vyhľadávať a využívať inšpiračné zdroje, ovládať využívanie variácií v tvorbe,
- uplatňovať pri tvorbe výtvarného návrhu technologické, výrobné a ekonomické hľadiská,
- vyhotoviť technickú dokumentáciu a pracovať s ňou,
- využívať pri tvorbe výtvarných návrhov a technickej dokumentácie dostupné programové vybavenie,
- sledovať vývojové trendy obuvi a módných doplnkov, pracovať s odbornou literatúrou a využívať informačné technológie,
- profesionálne vystupovať a prezentovať vhodným spôsobom navrhované riešenie zadanej práce,
- popísať zásady tvorby a ochrany autorského práva.

Obsahové štandardy

Návrhová tvorba

Obsah učiva je zameraný na tvorbu kresliarskych, maliarskych reliéfnych a plastických štúdií predmetov, prírodných objektov, ľudskej figúry, abstrahujúcich a štylizovaných štúdií v kontexte s riešením zadanej práce. Žiak zvláda jednoduché, postupne vysoko výtvarne náročné úlohy, kompozičné štúdie v kombinácii s písmom, architektúrou tvaru a výtvarným výrazom, pohybové štúdie, typografické štúdie

podľa zamerania odboru. Učí sa uplatňovať vzťah medzi materiálom, technologickým postupom a ich výtvarnými a výrazovými možnosťami. Súčasťou vzdelávania je možnosť využívania programového vybavenia pri tvorbe výtvarných návrhov i technickej dokumentácie.

Informačné zdroje

Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je práca s informáciami, s ich získavaním, triedením, orientovaním sa v nich, vyhodnocovaním, používaním a ďalším spracovávaním. Informácie sa ďalej zaznamenávajú a uchovávajú v textovej, grafickej i numerickej podobe spôsobom umožňujúcim ich rýchle vyhľadávanie.

Autorský zákon

Obsah učiva zahŕňa informácie o práve duševného vlastníctva z oblasti autorského práva a práva súvisiaceho s autorským právom, ktoré súvisí s umeleckou a kultúrnou oblasťou.

Študijný odbor MODELÁRSTVO A NAVRHOVANIE OBUVI A MÓDNYCH DOPLNKOV
TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<u>Absolvent má:</u> <ul style="list-style-type: none">- definovať historické súvislosti a zákonitosti tvorby obuvi a módnych doplnkov,- vysvetliť technologické, funkčné, estetické i ekonomické hľadisko výroby umeleckoremeselného výrobku,- popísať princípy výtvarného navrhovania obuvi, galantérie i módnych doplnkov podľa estetických kritérií,- vysvetliť princípy práce s technickými výkresmi,- charakterizovať vlastnosti, správanie a spôsoby použitia jednotlivých materiálov používaných v odbore,- popísať optimálne technologické postupy zhotovenia módneho produktu,- vymedziť princípy tvorby výtvarnej a technickej dokumentácie vrátane využitia digitálnych technológií,- definovať odbornú terminológiu.
Obsahové štandardy
<u>Technológia obuvi a módnych doplnkov</u> <p>Učivo poskytuje žiakovi potrebné teoretické vedomosti v oblasti odborných a špeciálnych metód konštruovania a modelovania výrobkov, rozvíja jeho invenčné a kreatívne myslenie, vedie ho k samostatnému riešeniu zadanej úlohy.</p> <p>V priebehu štúdia sa žiak zoznamuje so základmi anatómie a fyziológie ľudských končatín, naučí sa princípy a metódy modelovania v teoretickej rovine a naučí sa uvažovať v súvislostiach riešenia vlastného návrhu obuvi a módnych doplnkov.</p>
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<u>Absolvent vie:</u> <ul style="list-style-type: none">- navrhovať obuv a módne doplnky podľa umelecko-historických zásad ale aj podľa súčasných trendov s využitím variabilných výtvarných techník,- používať digitálne médiá v rámci technologickej prípravy výrobku,- zhodnotiť vlastnosti a použitie materiálov podľa jednotlivých pracovných úloh,- zhotovovať jednotlivé súčasti obuvi – zvršky, spodky, montážne diely jednotlivých módnych doplnkov a typov obuvi,- konštruovať a modelovať obuv i galantériu podľa vlastných invenčných návrhov,- aplikovať variabilné technologické postupy zhotovenia výrobku,- správne a pohotovo zhotoviť technickú dokumentáciu s použitím odbornej literatúry a digitálnych technológií,- vyjadrovať sa v odbornej terminológii,- obhájiť svoju prácu,- samostatne pracovať pri rešpektovaní zásad bezpečnosti a hygieny práce a ochrany životného pro-

stredia.

Obsahové štandardy

Realizácia výtvarných návrhov

Obsah predmetu vedie žiaka k uplatneniu výtvarných schopností a aplikácii umelecko-remeselných zručností. Ťažisko predmetu je v realizácii vlastných návrhov žiaka, ktorý sa tým učí samostatne rozhodovať a pracovať. Žiak sa učí pracovať s pomôckami a náradím, používať pracovné postupy obuvníckej a galantérnej tvorby. Získava prax v základných technikách a technológiách uplatňovaných v strojovej i ručnej výrobe, na základe ktorých realizuje funkčný a estetický výrobok.

“

36. Na s. 120 sa **vsádza** nová podkapitola **20.3 Účelové kurzy/učivo v znení:**

„Charakteristika účelových kurzov a sústredení/učiva

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov odborného vzdelávania a prípravy sú účelové kurzy a sústredenia, ktoré predstavujú integrujúcu zložku vedomostí, zručností a postojov. V nadväznosti na získané poznatky v oblasti teoretického a praktického vzdelávania účelové učivo poskytuje žiakom doplňujúce, rozširujúce, upevňovacie a overovacie vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné na zvládnutie situácií a aktivít, ktoré môžu nastať vznikom nepredvídaných skutočností.

PLENÉR

týždňové výtvarné sústredenie pre 4-ročné študijné odbory s odbornou praxou

Plenér je povinnou organizačnou formou vyučovania. Jeho zameranie má byť štruktúrované tak, aby sa ním rozšírili vedomosti žiakov, precvičili požadované zručnosti a prehĺbili osvojené návyky. Stavia na teoretických vedomostiach a sústreďuje sa na rozvoj zručností, čo je hlavným cieľom krajinárskeho kurzu. Využívajú sa hlavne názorné a praktické metódy, prevláda slovné hodnotenie, ktorého náplň tvorí rozbor jednotlivých prác žiakov. Rozsah a obsah stanovených výchovno-vzdelávacích cieľov sa spracuje do časového harmonogramu, kde sa stanoví spôsob personálneho bezpečnostného materiálno-technického a organizačného zabezpečenia.

Preukázanie výkonu v tejto vzdelávacej oblasti predpokladá, že absolvent vzdelávacieho programu musí disponovať týmito stanovenými výkonovými štandardami a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardami.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- prezentovať schopnosť spájať teoretické vedomosti o formách výtvarného jazyka, s praktickými zručnosťami vo využívaní výtvarných výrazových a vyjadrovacích prostriedkov,
- vysvetliť prostriedky výstavby a kompozície výtvarných diel a tvorivo ich uplatňovať v aktívnom vzťahu k prírode,
- samostatne a tvorivo interpretovať objekty z krajiny v podobe realistickej štúdie, v kreatívnych posunoch a rôznych formách akčného umenia,
- zachytiť krajinu v konkrétnom ročnom období a s využitím naučených výtvarných techník ju zobraziť vo svojej práci,
- prostredníctvom landartu vstupovať v interaktívnej polohe do vzťahu s prírodou,
- chrániť prírodu a životné prostredie.

Obsahové štandardy

Teoretická príprava

Teoretická príprava nadväzuje na vedomosti a zručnosti žiakov získaných v bloku odborných výtvarných predmetov. Žiaci si rozširujú svoje vedomosti z náuky o výtvarných vyjadrovacích a výrazových prostriedkoch. Stavajú na poznatkoch z kompozície v ploche i priestore. Pri hodnotení svojich prác využívajú získané vedomosti a schopnosti z analýzy a rozboru diela v kontexte technologických postupov. Žiaci poznajú rôzne výrazové formy a posuny v oblasti technických a materiálových prostriedkov.

Praktická realizácia

Praktická realizácia sa sústreďuje na komplex činností, ktoré súvisia s procesom výtvarnej tvorby v exteriéri. Žiaci spracúvajú rôzne témy ako sú – krajina a jej posuny, robia štúdie prírodnín, zachytávajú ľudovú a sakrálnu architektúru ako súčasť krajiny a naučia sa inštalovať prírodniny do rôznych výtvarných objektov. Precvičujú si rôzne výtvarné techniky ako sú kresba, maľba, koláž, asambláž, inštalácie a niektoré formy akčného umenia. Žiaci sú vedení k ochrane prírodného prostredia, učia sa spoznávať prírodné úkazy a niektoré využívať v procese výtvarnej tvorby (napr. dážď).

SÚVISLÁ ODBORNÁ PRAX

Obsah súvislej odbornej praxe nadväzuje na vyučovanie v oblasti návrhovej a realizačnej tvorby počas vyučovania. Žiaci ju absolvujú v štátnych, alebo súkromných firmách alebo v priestoroch školy podľa zamerania študijného programu. Žiak získava prehľad o organizácii práce v podniku, firme o dodávateľsko-odberateľských vzťahoch a tieto poznatky spája s teoretickými vedomosťami z oblasti ekonomiky. Počas trvania praxe sa riadi predpismi o bezpečnosti pri práci, ktoré má podnik, firma vypracované.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- zvládnuť jednoduché technologické postupy v súvislosti s daným odvetvím,
- overiť si získané vedomosti a zručnosti v praxi,
- naučiť sa pracovať v kolektíve,
- vhodne poskytnúť svoje odborné pripomienky a návrhy k riešeniu problémov,
- získať primerané pracovné návyky – dochvilnosť, presnosť a dôslednosť.

Obsahové štandardy

Súvislá odborná prax

Žiak po absolvovaní súvislej odbornej praxe ovláda a v bežnej praxi používa bezpečnostné predpisy, má reálnu predstavu o využití teoretických znalostí v prevádzkových podmienkach, vie čiastočne posúdiť ekonomickú výhodnosť zvolených pracovných postupov, vie vhodne komunikovať s obchodným partnerom.

“

37. Za podkapitolou 20.3 sa **vkładá** nová podkapitola 20.4 **Vzdelávacie štandardy spoločné pre všetky študijné odbory skupiny 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II** s výkonovými a obsahovými štandardami v znení:

”

DEJINY UMENIA A REMESLA

Cieľom obsahového štandardu je poskytnúť žiakovi vedomosti z dejín výtvarnej kultúry a dejín umelecko-remeselnej práce a umožniť mu pochopiť vzťahy medzi umením a remeslom. Obsahový štandard je zameraný na špecifiká spracovávaní umelecko-remeselných artefaktov v historických a aktuálnych súvislostiach. Historicko-umelecká výchova rozvíja estetické cítenie žiaka a jeho umelecké smerovanie, podnecuje v ňom vlastnú tvorivú činnosť a vzťah ku kultúrnym hodnotám.

Žiak je vedený k potrebe aktívne vyhľadávať zdroje informácií, nachádzať inšpiráciu v dejinách výtvarnej kultúry a ako zdroje ich využívať vo svojej tvorivej činnosti, k rozvoju výtvarného myslenia, ku kultivácii výtvarného videnia a vyjadrovania, v nadväznosti na poznanie a rozbor umeleckého diela z hľadiska jeho historického zaradenia.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- charakterizovať historický vývoj spoločnosti, výtvarnej kultúry a úžitkového výtvarného umenia,
- vysvetliť vzájomné súvislosti medzi jednotlivými vývojovými etapami spoločnosti

- popísať výtvarné a estetické tendencie, ktoré sa prejavujú v umelecko-historickom vývoji,
- identifikovať výtvarný prejav jednotlivých historických období podľa jeho základných znakov,
- priblížiť významných predstaviteľov jednotlivých slohových období a súčasného výtvarného umenia,
- realizovať rozbor umeleckého diela z hľadiska jeho historického zaradenia, vzťahu, formy a obsahu a kompozičnej výstavby,
- charakterizovať a hodnotiť teoretický a praktický význam obsahu a formy diela voľného úžitkového umenia,
- prezentovať umelecké remeslá ako najstaršiu formu umeleckého prejavu človeka.

Obsahové štandardy

Dejiny výtvarnej kultúry

Obsahový okruh predmetu smeruje k získaniu ucelenej orientácie v oblasti vývoja spoločnosti a jej výtvarnej kultúry od jej vzniku až po súčasnosť. Umožní osvojenie súboru základných poznatkov z teórie umenia a výtvarnej tvorby v spoločensko-historických súvislostiach. Súčasťou vzdelania z histórie výtvarnej kultúry sa stane periodizácia a charakteristika spoločensko-historického vývoja, analýza vývojových etáp výtvarnej kultúry. Dôležitými poznatkami budú aj základné trendy súčasného výtvarného umenia v nadväznosti na príslušný odbor štúdia.

Analýza umeleckého diela

Predstavuje súbor vedomostí, získaných štúdiom dejín výtvarnej kultúry a schopnosti výtvarného analytického myslenia, ktoré umožní previesť rozbor umeleckého diela z rôznych hľadísk. Prvým krokom je historické zaradenie spojené s určením autora a slohu s následnou analýzou vzťahu formy a obsahu, posúdením kompozičnej výstavby a celkového výrazu umeleckého diela.

VÝTVARNÁ PRÍPRAVA

(neplatí pre študijný odbor 8539 K ladenie a údržba klavírov a klávesových nástrojov)

Učivo žiakovi pomáha osvojiť si základy výtvarného vyjadrovania a zobrazovania základnými technikami. Rozvíja u žiaka tvorivosť prostredníctvom výtvarného myslenia, učí ho pozorovať, analyzovať, hodnotiť prírodné a spoločenské javy z výtvarného hľadiska, kultivuje jeho výtvarné videnie, fantáziu a výtvarnú pamäť. Rozvíja výtvarné zručnosti, usmerňuje a cibrí jeho vkus.

Žiak sa učí vecne a realisticky zobrazovať videnú skutočnosť technikami kresby, maľby a modelovania a zároveň sa učí pretvoriť videnú skutočnosť do štylizovanej podoby.

Cieľom štúdia tohto obsahového štandardu sa realizujú tieto hlavné aspekty – morfológia výtvarnej tvorby a štúdia reálií. Funkcia figurálneho a figuratívneho kreslenia spočíva v chápaní zaznamenávania proporcií. Výsledkom je získanie väčšej invenčnej a tvarovej zásoby, ktorá je predpokladom pre ďalšie aplikácie a štylizáciu v danom študijnom odbore.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- pracovať so škálou výtvarných pomôcok a materiálov,
- využívať výrazové možnosti jednotlivých výtvarných prvkov vo vzájomných súvislostiach pri výstavbe obrazu a objektu,
- ovládať postupy štylizácie, abstrakcie a možnosti výtvarného posunu reálnych tvarov,
- uplatňovať vzťah medzi výtvarným riešením konkrétnej úlohy s technologickými postupmi používanými v rámci študovaného odboru,
- ovládať špecifický výtvarný jazyk pri vecných štúdiách rastlinných, živočíšnych a abstraktných motívov s vystihnutím charakteristiky tvaru a štruktúry,
- posúdiť možnosti využitia grafických programov pri prípravných fázach diela,
- vysvetliť a zdôvodniť vývoj písma a správne používať základné odborné názvoslovie,
- vybrať typ písma v súlade s výtvarným zámerom,
- vymedziť a prakticky realizovať základné postupy kresebného a plastického zobrazenia častí ľudského tela a ľudskej postavy v reálnej a štylizovanej podobe,
- vysvetliť zásady klasickej prezentácie vlastnej tvorby inštaláciou plošných diel a priestorových objektov.

Obsahové štandardy

Morfológia a syntax výtvarnej kultúry

Štúdium je zamerané na osvojenie si dostupných výrazových prostriedkov na vyjadrenie umeleckého zámeru a poznanie kompozičných vzťahov pri tvorbe výtvarného diela. Charakter koncepcného riešenia a použitie výtvarných nástrojov sa líši z hľadiska potrieb študovaného odboru.

Figurálne a figuratívne kreslenie

Cieľom tejto skupiny predmetov je sledovať historický vývoj písma, jeho základné prvky, autorov a charakteristické znaky. Vedieť uplatniť písmo ako súčasť výtvarnej kompozície. Vnímať ľudské telo a proporcie predmetov ako proporčné meradlo pre výtvarnú úžitkovú tvorbu. Kompozične zvládnuť umiestnenie jednej a viacerých postáv v priestore v spojení s ďalšími objektmi.

Osobná umelecká prezentácia

Poslaním predmetu je naučiť žiaka okrem klasických techník inštalácie výtvarných objektov pracovať s digitálnym fotoaparátom a pripraviť prezentáciu s použitím grafických softvérov. Žiak sa pripravuje na prezentáciu vlastných prác, pričom využíva zásady medziľudskej komunikácie, argumentácie s cieľom komerčne sa presadiť.

VLASTNOSTI MATERIÁLOV, TECHNIKY A TECHNOLOGICKÉ POSTUPY

Učivo nadväzuje na poznatky zo všeobecného vzdelávania. Je zamerané na spoznávanie vlastností a charakteristických znakov rôznych druhov materiálov – tradičných, nových, pomocných a konzervačných – z hľadiska ich uplatnenia pri tvorbe umeleckého diela.

Žiak získava poznatky o príprave a ošetrovaní materiálov, možnosť posúdiť chyby výrobkov, zhodnotiť fyzikálne, mechanické a technologické vlastnosti surovín. Súčasťou týchto vedomostí je aj znalosť hospodárneho využívania materiálov, nástrojov a strojového zariadenia spolu s ich pravidelnou údržbou.

Obsah učiva technologického okruhu je zameraný na získanie základných odborných vedomostí v oblasti výrobných techník, pracovných postupov, konzervovania, reštaurovania a odbornej starostlivosti o umelecko-remeselné predmety. Žiak sa naučí chápať súvislosti a nadväznosti pracovných postupov, pracovného poriadku a dodržiavania vysokých nárokov na umelecko-remeselnú zručnosť. Učivo je zamerané tak, aby žiakovi poskytlo potrebné vedomosti o tradičných a súčasných technikách zobrazovania skutočnosti. Žiak pracuje samostatne s technickou a výkresovou dokumentáciou.

Obsahový okruh má teoreticko-praktický charakter. Poskytuje žiakovi okrem teoretických vedomostí aj základy zručností. Umožňuje syntetizovať vnímanie jeho jednotlivých častí ako uceleného systému navzájom sa dopĺňajúcich a prelínajúcich vedomostí a zručností a rozvíja schopnosť ich aplikácie v komplexe praktických činností pri riešení konkrétnych úloh.

Obsahový okruh je previazaný s oblasťami prírodovedného a jazykového vzdelávania a komunikácie a je tiež úzko spojený so vzdelávaním v informačných a komunikačných technológiách. Tesné väzby má s obsahovým okruhom návrhová a realizačná tvorba.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- používať základnú odbornú terminológiu,
- rozoznať suroviny podľa pôvodu a poznať ich charakteristické znaky,
- charakterizovať rôzne druhy materiálov vo svojom odbore, ich vlastnosti, zloženie a spôsoby ich použitia s ohľadom na technológiu spracovania a výtvarné vyznenie finálneho výrobku,
- posúdiť kvalitu materiálu a charakterizovať chyby,
- vedieť vybrať vhodný materiál pre konkrétny výrobok,
- efektívne a hospodárne v práci využívať všetky dostupné suroviny a materiály,
- charakterizovať podmienky ich skladovania a ošetrovania podľa platných predpisov,
- pomenovať používané farby a farbivá a vysvetliť spôsoby ich aplikácie,
- uvádzať spôsoby udržiavania a čistenia a postupy pri konzervovaní a reštaurovaní výrobkov,
- rozlišovať suroviny vhodné k výrobe glazúr, určiť vhodnosť ich použitia s prihliadnutím na štruktúru a vlastnosti glazúr,
- vymenovať používané nástroje, stroje a zariadenia a rôzne pomôcky a popísať funkciu ich použitia,
- vysvetliť podstatu jednotlivých technologických postupov a techník vytvárania výrobku,

- zvoliť vhodný postup pre realizáciu zadanej úlohy na základe jeho analýzy a stanoviť harmonogram jednotlivých pracovných operácií,
- dodržiavať technologické postupy jednotlivých pracovných operácií, vyhodnotiť priebeh technologického procesu a kvalitu jeho výstupu,
- dokázať samostatne spracovať technickú dokumentáciu,
- popísať základné postupy opráv chybného výrobku,
- dodržiavať zásady tvorby a ochrany životného prostredia.

Obsahové štandardy

Základné suroviny a materiály

Obsah je zameraný na zoznámenie so základnými surovinami, s ktorými bude žiak pracovať, s ich pôvodom, so spôsobom ich ťažby, spracovania, uskladňovania. Osvojí si základné materiály, ktorých charakter je vzhľadom na rôznorodosť odborov diametrálne odlišný.

Je potrebné vedieť rozlíšiť používané materiály podľa charakteristických znakov, poznať rozdiely medzi prírodnými a syntetickými materiálmi, vedieť ich používať s ohľadom na technológiu ďalšieho spracovania. Vedieť rozlišovať rôzne druhy lepidiel, impregnačných látok, náterových hmôt, farieb, glazúr...

Technické kreslenie

Učivo vedie žiaka k presnosti, rozvíja jeho priestorovú predstavivosť, zručnosť pri zhotovovaní a čítaní jednoduchých a stredne zložitých technických výkresov.

Žiak sa oboznámi so základmi normalizácie, kótovania, axonometrie, pravouhlého premietania, rezov, spojovacích súčiastok, spojov a naučí sa zhotovovať výrobné výkresy. Obsah je zameraný na praktickú činnosť v odbore, nadväzuje na vedomosti a zručnosti žiaka. Súčasťou môže byť učivo deskriptívnej geometrie a názorného zobrazovania, ktoré rozvíja priestorovú predstavivosť žiaka, vedie ho k presnej a zodpovednej práci a je základom pre technické vyjadrovanie a spracovanie technickej dokumentácie.

Techniky a technologické postupy

Učivo obsahového okruhu je úzko prepojené s predchádzajúcim okruhom. Poskytuje žiakovi vedomosti z oblasti jednotlivých techník a technologických postupov výroby vrátane vedomostí o potrebných surovinách, princípoch ich spracovania, používaných materiáloch a ich vlastnostiach. Žiak získava všeobecný prehľad o vývoji technológie vo svojom odbore. Cieľom je poznať podstatu jednotlivých technologických postupov, techník vytvárania výrobkov, zhodnotiť a zvoliť vhodný postup pre realizáciu úlohy na základe jeho analýzy. Učivo dopĺňa prehľad o používaných strojoch a zariadeniach a základné charakteristiky ich funkcie.

NÁVRHOVÁ TVORBA

(neplatí pre študijný odbor 8539 K ladenie a údržba klavírov a klávesových nástrojov)

Učivo tejto časti vzdelávania má komplexný charakter, pretože zastrešuje všetky odborné vedomosti a činnosti. Rozvíja tvorivú aktivitu a individuálne invenčné schopnosti žiaka. Pri riešení zadaných tém rozvíja jeho schopnosť jasne vyjadriť obsahovú náplň výtvarného zámeru a formulovať ju vo vzťahu k realizačným technológiám. Vedie žiaka k orientácii vo vývoji výtvarnej tvorby a dizajnu v danom odbore a v súčasných trendoch, ale aj historických súvislostiach, k presadzovaniu nových netradičných riešení vo väzbe na spracovávané materiály a zvolené technologické postupy.

Vo fáze realizácie ho vedie k dodržiavaniu technologickej disciplíny, k zodpovednej a presnej práci a zodpovednosti za jej kvalitu.

Pozornosť v tejto časti vzdelávania je venovaná rozvíjaniu schopnosti komunikácie so zákazníkmi, obchodnými a pracovnými partnermi. Žiak môže v rámci vzdelávacieho procesu riešiť i priame zákazky firiem a inštitúcií.

Pri riešení úloh sú často využívané informačné technológie a prostriedky výpočtovej techniky.

Obsahový okruh je veľmi úzko previazaný s oblasťami prírodovedného vzdelávania, ekonomického vzdelávania a vzdelávania v informačných a komunikačných technológiách. Z odborných okruhov veľmi úzko súvisí s technologickou prípravou, umelecko-historickou a výtvarnou prípravou.

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- výtvarne vnímať a samostatne vyjadriť vlastný výtvarný názor,
- vysvetliť kompozičné zákonitosti a princípy stavby výtvarného diela, brať do úvahy priestorové vzťahy v interiéri a exteriéri,
- jasne formulovať myšlienku a obsahovú náplň výtvarného zámeru,
- schopnosť využívať výtvarné a výrazové možnosti tradičných a moderných technológií, techník a materiálov,
- tvoriť návrhy umeleckých predmetov a tiež návrhy pre sériovú výrobu,
- samostatne analyzovať zadanú úlohu, zhodnotiť a obhájiť zvolené výtvarné riešenie spolu s použitými prostriedkami,
- samostatne experimentovať pri riešení problému, uplatňovať netradičné myšlienky a metódy práce,
- vyhľadávať a využívať inšpiračné zdroje, ovládať využívanie variácií v tvorbe,
- uplatňovať pri tvorbe výtvarného návrhu technologické, výrobné a ekonomické hľadiská,
- vyhotoviť technickú dokumentáciu a pracovať s ňou,
- využívať pri tvorbe výtvarných návrhov a technickej dokumentácie dostupné programové vybavenie,
- sledovať vývojové trendy vo svojom odbore, pracovať s odbornou literatúrou a využívať informačné technológie,
- profesionálne vystupovať a prezentovať vhodným spôsobom navrhované riešenie zadanej práce,
- popísať zásady tvorby a ochrany autorského práva.

Obsahové štandardy

Návrhová tvorba

Obsah učiva je zameraný na tvorbu kresliarskych, maliarskych reliéfnych a plastických štúdií predmetov, prírodných objektov, ľudskej figúry, abstrahujúcich a štylizovaných štúdií v kontexte s riešením zadanej práce. Žiak zvláda jednoduché, postupne vysoko výtvarne náročné úlohy, kompozičné štúdie v kombinácii s písmom, architektúrou tvaru a výtvarným výrazom, pohybové štúdie, typografické štúdie podľa zamerania odboru. Učí sa uplatňovať vzťah medzi uvažovaným materiálom, technologickým postupom a ich výtvarnými a výrazovými možnosťami. Súčasťou vzdelávania je možnosť využívania programového vybavenia pri tvorbe výtvarných návrhov i technickej dokumentácie.

Informačné zdroje

Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je práca s informáciami, s ich získavaním, triedením, orientovaním sa v nich, vyhodnocovaním, používaním a ďalším spracovávaním. Informácie sa ďalej zaznamenávajú a uchovávajú v textovej, grafickej i numerickej podobe spôsobom umožňujúcim ich rýchle vyhľadávanie. Na získavanie informácií slúži knižnica s odbornou literatúrou, masovo-komunikačné prostriedky a internetové stránky.

Autorský zákon

Obsah učiva zahŕňa informácie o práve duševného vlastníctva z oblasti autorského práva a práva súvisiaceho s autorským právom, ktoré súvisí s umeleckou a kultúrnou oblasťou.

“

38. Doterajšia podkapitola **20.3 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II** na s. 120 **sa označuje** ako podkapitola **20.5**.

39. **V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II** sa na s. 120 – 121 v študijnom odbore „umeleckoremeselné spracúvanie kovov“ v časti „Teoretické vyučovanie“ nahrádzajú výkonové štandardy v znení:

TEORETICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent má:

- definovať základné úlohy odvetvia, v ktorom sa pripravuje,

- rozpoznávať jednotlivé stavebné slohy a zákonitosti umelecko-remeselného spracovania kovov,
- identifikovať vlastnosti a použitie materiálov podľa zamerania,
- vysvetliť technické výkresy a dielenské náčrty,
- popísať prípravné fázy vzniku umelecko-remeselného výrobku,
- uviesť metódy spracovania a technologické postupy výroby funkčných a úžitkových predmetov,
- popísať princípy prvej evidencie pri reštaurátorských prácach, vrátane fotodokumentácie a protokolov,
- vysvetliť spôsoby tvorby technickej a výtvarnej dokumentácie,
- identifikovať pomôcky a nástroje, stroje a zariadenia daného zamerania,
- definovať odborné termíny podľa zamerania,
- uviesť predpisy a požiadavky Štátnej pamiatkovej starostlivosti,
- definovať význam a hodnoty pamiatok.

V oblasti **kováčskych a zámočnických prác**

- vysvetliť techniky a pracovné postupy používané podľa zamerania,
- posúdiť vlastnosti kovov – ocelí, ľahkých a ťažkých kovov a ich zliatin,
- popísať zásady opracovania povrchov materiálov,
- prezentovať historické technológie, používané postupy, vybavenie kováčňí, začiatky umeleckého spracovania železa, postavenie a význam kováčskej práce v spoločnosti.

V oblasti **ryteckých prác**

- popísať technológiu meditače, technológiu zlatenia knižných dosiek,
- rozlišovať rozdiely tlačových techník,
- definovať zásady patinovania a farbenia kovov,
- charakterizovať rytecké náradie, nástroje a pomôcky,
- popísať základy ručného rytia, vyrezávania monogramov,
- určiť postup pri povrchových úpravách a konzervácii kovov,
- analyzovať historické technológie.

V oblasti **pasiarskych prác**

- opísať mechanické procesy – abrazáciu, brúsenie, šmirgľovanie, pemzovanie, leštenie...
- vysvetliť chemické procesy pri pasiariských prácach,
- vysvetliť účel, podstatu procesu, účinnosť ochrany a estetiku smaltovania v umeleckej výrobe,
- popísať špecifické typy úprav ako leptanie, intarzia, inkrustácia,
- prezentovať historické technológie tvárnenia kovov a odlievania, zlatnícke, kovotepecké a pasiariské práce od ranného stredoveku po súčasnosť.

40. V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 121 – 122 v študijnom odbore „umeleckoremeselné spracúvanie kovov“ v časti „Praktické vyučovanie“ nahrádzajú výkonové štandardy v znení:

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ručne a strojovo spracovávať a obrábať kovy, - vykonávať povrchové úpravy výrobkov, - obsluhovať základné stroje a zariadenia, - navrhovať výtvarné riešenie umelecko-remeselných výrobkov a objektov s použitím variabilných výtvarných techník, - vyberať vhodný materiál a technologický postup výroby produktu, - posúdiť chyby výrobkov, zhodnotiť vlastnosti materiálov a surovín, - vyjadrovať sa v odbornej terminológii, - spracovať technickú a výtvarnú dokumentáciu s použitím digitálnych technológií, - posudzovať priame aj nepriame vplyvy svojej výrobnjej činnosti na životné prostredie. <p>V oblasti kováčskych a zámočnických prác</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhotovovať výrobky podľa technickej a technologickej dokumentácie, - prezentovať výtvarnú myšlienku vrátane verbálneho a grafického vyjadrenia v dokumentácii,

- zhotoviť kópie starých historických prvkov podľa starého vzoru alebo súčasného výtvarného návrhu s použitím pôvodnej technológie a pracovného postupu,
- skladovať, pripravovať a ošetrovať používané materiály,
- vykonávať pracovné činnosti tak, aby neškodili životnému prostrediu, recyklácia odpadu.

V oblasti **ryteckých prác**

- zhotovovať podľa výtvarného aj vlastného návrhu náročné rytiny pre ocelotlač a zlatotlač,
- vyrobiť razidlá na razenie medailí a odznakov,
- ryť dekor na lovecké zbrane,
- ryť miniatúrne puncové značky.

V oblasti **pasiarskych prác**

- používať mechanické procesy – abrazáciu, brúsenie, šmirgľovanie, pemzovanie, leštenie...
- vybrať správny chemický proces pri pasiarskych prácach,
- vykonávať také úpravy ako leptanie, intarzia, inkrustácia.
- používať historické technológie tvárnenia kovov a odlievania, zlatnícke, kovotepecké a pasiarske práce od ranného stredoveku po súčasnosť.

41. V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 123 – 124 v študijnom odbore „umeleckoremeselné spracúvanie dreva“ v časti „Teoretické vyučovanie“ nahrádzajú výkonové štandardy v znení:

TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p><u>Absolvent má:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať umelecké diela reprezentujúce jednotlivé slohové obdobia, - prezentovať estetické zásady výtvarno-úžitkovej tvorby, - analyzovať princípy umeleckých remesiel so zameraním na spracovanie dreva, - opísať princíp práce s počítačom ako podporným prostriedkom pri navrhovaní a vyhotovovaní sprievodnej dokumentácie, - porovnať vzťahy medzi tradičným a netradičným materiálom, jeho výtvarnými a výrazovými možnosťami uplatnenia, - uviesť variabilné technologické postupy pri tvorbe umeleckého diela, - vysvetliť historický vývin písma, od prvých zmienok až po digitálnu tlač, - posúdiť technologickú, technickú a obrazovú dokumentáciu, súvisiace technické normy, - popísať základy fotografovania a zručnosti v oblasti tvorby fotografie a jej využitia pri prezentáciách svojej tvorby. <p>V oblasti stolárskych prác</p> <ul style="list-style-type: none"> - popísať rôzne výtvarné techniky blízke stolárskemu remeslu, - definovať techniky úpravy a technológiu spracovania dreva, kovu, plastu papiera, kameňa, hlíny, skla, textilu a najnovších kompozitných a iných materiálov, - popísať prípravu a ošetrovanie používaných materiálov, chyby výrobkov, vlastnosti surovín a základných materiálov, <p>V oblasti rezbárskych prác</p> <ul style="list-style-type: none"> - popísať materiály, rezbárske nástroje, náradie, základné drevoobrábacie stroje, zariadenia a pomôcky používané pri rezbárskych prácach, - vysvetliť tradičné a súčasné grafické a maliarske techniky, výrobné materiály a špecifickosť ich použitia, - popísať princípy navrhovania, konštruovania, technologické postupy a modelovanie s využitím najnovších počítačových technológií, - posúdiť základné technológie, techniky rezby a materiály používané pri výrobe všetkých druhov rezby. <p>V oblasti čalúnnických a dekoratérskych prác</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť perspektívy rozvoja technológie a smery ďalšieho rozvoja nábytkových systémov, - priblížiť techniky a technológie umeleckého a umelecko-remeselného spracúvania dreva, poťahových

- textílií, prírodných a syntetických usní,
- analyzovať antropologické, fyziologické a hygienické požiadavky na spôsob a tvar čalúnenia,
 - popísať stavbu a zloženie dreva, jeho fyzikálno-chemické a mechanické vlastnosti, poznať chyby dreva, škodcov, poznať vlastnosti materiálov používaných v odbore,
 - prezentovať históriu a vývoj čalúnnických prác, ovládať základné postupy pri reštaurovaní a konzervácii historických artefaktov.

42. V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 124 – 125 v študijnom odbore „umeleckoremeselné spracúvanie kože“ vzdelávacie štandardy pre teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie nahrádzajú vzdelávacími štandardmi v znení:

Študijný odbor
UMELECKOREMESELNÉ SPRACÚVANIE KOŽE
TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomenovať estetické zásady výtvarno-úžitkovej tvorby, - priblížiť umelecké diela reprezentujúce kultúrne dedičstvo našich predkov a významné diela svetových umelcov, - rozoznať podľa znakov jednotlivé slohové obdobia a na ich základe sa orientovať v súčasných a historických výtvarných smeroch, - určiť spôsoby zabezpečenia odbornej agendy a ich aplikáciu v kožiarskom priemysle, - charakterizovať druhy a vlastnosti materiálov, - vysvetliť technologické postupy spracovania kože a príbuzných materiálov, - vymedziť techniky používané pri spracovávaní kožiarskych materiálov, - uviesť spôsoby tvorby technickej a výtvarnej dokumentácie vrátane použitia digitálnych technológií, - popísať výrobnú a riadiacu činnosť.
Obsahové štandardy
<p><u>Vlastnosti materiálov, techniky a technologické procesy</u></p> <p>Cieľom obsahového štandardu je zoznámiť žiakov s technologickými a technickými základmi kožiarskej výroby, s technologickými procesmi pri montáži obuvi a technologickými a výrobnými postupmi výroby koženej galantérie. Obsahový štandard zahŕňa učivo o používaných materiáloch, ich vlastnostiach, hodnotení, využití vo výrobe a spôsoboch ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus. Úlohou laboratórnych cvičení je oboznámiť žiakov s najdôležitejšími skúškami jednotlivých materiálov, ktoré sa vykonávajú pred výrobou, počas nej aj ako skúšky hotových výrobkov.</p>
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňovať estetické zásady výtvarno-úžitkovej tvorby vo svojej tvorbe, - rozoznať podľa znakov jednotlivé slohové obdobia a na ich základe sa orientovať v súčasných a historických výtvarných smeroch, - samostatne navrhovať a konštruovať nové výrobky, - zrealizovať vlastný návrh počnúc výtvarnou realizáciou až po jeho remeselné spracovanie, - obsluhovať stroje a zariadenia kožiarskej remeselnej výroby, - vypracovať technickú a výtvarnú dokumentáciu a obhájiť si svoju prácu, - pracovať podľa zásad bezpečnosti pri práci a ochrany životného prostredia.
Obsahové štandardy

Ručné techniky používané pri spracúvaní kože

Žiak sa naučí aplikovať podľa tradičné ručné slovenské kožiarske techniky. Spozná možnosti a príklady ich použitia v predmetoch slovenskej ľudovej kultúry. Oboznámi sa s možnosťou ich využitia v živote súčasného človeka, s podobami a spôsobmi výroby kožiarskych úžitkových a dekoratívnych predmetov v iných kultúrach a spoločenstvách (európskych i svetových).

Konštruovanie a modelovanie

Učivo poskytuje žiakom potrebné vedomosti a zručnosti v oblasti špeciálnych metód práce konštruktéra a modelára, rozvíja vlastnú tvorivú aktivitu žiakov a vedie ich k samostatnému riešeniu zadanej úlohy. V priebehu štúdia sa žiaci zoznamujú so základmi anatómie a fyziológie ľudských končatín, osvoja si metódy modelovania pre základné vzory, naučia sa aplikovať získané vedomosti pri konštrukčnom riešení vlastného návrhu obuvi a módnych doplnkov. Žiak sa učí zhotovovaniu výrobkov z kože a jej imitácií s využitím rôznych techník a technológií, reštaurovaníu výrobkov z usní, prehlbuje si zručnosti a návyky pri zhotovovaní náročných výrobkov.

43. V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 125 – 126 v študijnom odbore „výtvarné spracúvanie skla“ v časti „Teoretické vyučovanie“ nahrádzajú výkonové štandardy v znení:

TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- popísať estetické zásady výtvarno-úžitkovej tvorby,- prezentovať umelecké diela reprezentujúce kultúrne dedičstvo našich predkov a významné diela svetových umelcov,- rozoznať podľa znakov jednotlivé slohové obdobia a na ich základe sa orientovať v súčasných a historických výtvarných smeroch,- vytvoriť vlastný výtvarný názor a výtvarné myslenie, kreatívne výtvarné vyjadrovacie spôsoby pre samostatnú prácu rozvíjaním individuálnych invenčných schopností,- ziskávať vedomosti o vlastnostiach a spôsoboch využitia materiálov,- pozorovať, analyzovať a hodnotiť výtvarné návrhy z technologického, funkčného, estetického i ekonomického hľadiska,- navrhnuť výrobok podľa základných estetických kritérií,- riešiť výrobok konštrukčne, správne a pohotovo zhotoviť technickú dokumentáciu s použitím správnej odbornej terminológie- vypracovať optimálny technologický postup zhotovenia produktu- aplikovať programy pre podporu konštrukčnej prípravy výroby,- aplikovať programy pre podporu technologickej prípravy výroby,- vysvetliť programy pre spracovanie textu, tabuliek, prezentácií vo všetkých oblastiach,- získať informácie prostredníctvom počítačových sieťových pripojení a aplikovať ich do praxe. <p>V oblasti brúsenia skla</p> <ul style="list-style-type: none">- popísať teoretické základy procesov brúsenia a leštenia skla ,- charakterizovať materiály a zariadenia používané pri brúsení a leštení skla,- určiť faktory ovplyvňujúce proces brúsenia a leštenia skla,- ovládať všetky používané brusičské techniky a ich charakteristické vlastnosti. <p>V oblasti hutníckeho tvarovania skla</p> <ul style="list-style-type: none">- pomenovať druhy a vlastnosti materiálov používaných pri hutníckom tvarovaní skla a pri tvorbe drobnej sklenej plastiky,- popísať sklárske formy a špecifické nástroje a zariadenia,- ovládať sklárske techniky uplatňované pri tvorbe drobnej sklenej plastiky v rámci hutníckeho tvarovania skla,- uviesť zásady chladenia výrobkov, dokončovacie operácie. <p>V oblasti maľovania a leptania skla</p>

- definovať vlastnosti používaných materiálov, ich prípravu a využitie v rámci jednotlivých maliarskych techník,
- analyzovať možnosti využitia reprodukčných techník v oblasti maľovania skla,
- popísať zásady vypaľovania vo vypaľovacích peciach,
- posúdiť princípy a technologické postupy leptania a matovania skla,
- posúdiť princípy a technologický postup pieskovania skla,
- analyzovať zásady chladenia výrobkov pri zošľachťovaní.

V oblasti **vzorkárstva sklenej bižutérie**

- popísať druhy a vlastnosti materiálov používaných pri výrobe sklenej bižutérie,
- vysvetliť rozdelenie, vlastnosti a použitie pomocných látok používaných pri výrobe sklenej bižutérie,
- poznať princípy povrchového zošľachťovania sklenej bižutérie,
- priblížiť spôsoby povrchových úprav kovových doplnkov používaných v bižutérii.

V oblasti **výroby sklenej vitráže**

- charakterizovať druhy a vlastnosti materiálov používaných pri výrobe vitrážového skla,
- uvádzať jednotlivé technológie výroby a špecifické nástroje a zariadenia,
- prezentovať sklárske techniky uplatňované pri výrobe vitrážového skla,
- popísať zásady spájania vitrážového skla pomocou kovových materiálov,
- charakterizovať materiály a technologické postupy zasklievania do olova.

“

44. V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 127 – 128 v študijnom odbore „výtvarné spracúvanie skla“ v časti „Praktické vyučovanie“ nahrádzajú výkonové a obsahové štandardy v znení:

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizovať vlastné návrhy, - samostatne sa rozhodovať a pracovať, - používať základné techniky a technológie uplatňované pri ručnej a strojovej výrobe skla a pri jeho zošľachťovaní rôznymi technikami. <p>V oblasti brúsenia skla</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozkresliť dekór farbou a farebnou ceruzkou, - realizovať základné práce na hladinárskom a kuličskom stroji, - vytvárať hrany na hladinárskom stroji, - brúsiť plochy na kuličskom stroji, - urobiť rôzne druhy rezov, - urobiť rôzne druhy výbrusov. <p>V oblasti hutníckeho tvarovania skla</p> <ul style="list-style-type: none"> - urobiť banku, - nabrať sklo na banku, - pripraviť formu a fúkať do formy, - naberat' a zvaľovať sklovinu, - tvarovať z voľnej ruky jednoduché sklenené predmety, - tvarovať hutné sklo z voľnej ruky, - tvarovať nápojové sklo. <p>V oblasti maľovania a leptania skla</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržiavať a ošetrovať pracovné pomôcky, - vykonávať základné cvičenia so štetcom – plošné a ťahové prvky vypaľovacou farbou, - nanášať oblé a rovné plochy, nanášať plochy matovou farbou, obrúčky robené na točni, - matovať matovacou soľou, - ťadovať a kombinovať s inými technikami, - umiestniť tvar do vypaľovacieho priestoru pece (uzavrieť pec, nastaviť vypaľovaciu teplotu),

- maľovať z voľnej ruky,
- maľovať transparentnými farbami,
- vytvoriť vysoký smalt,
- vytvoriť maľbu drahými kovmi a listrami,
- lazúrovať.

V oblasti **vzorkárstva sklenej bižutérie**

- určovať materiál a hodnotiť jeho vlastnosti,
- na základe analýzy danej úlohy zvoliť vhodný technologický postup pri jej realizácii,
- na základe posúdenia vlastností rôznych materiálov vedieť zvoliť ich vhodnú kombináciu,
- uplatňovať ekonomické hľadiská pri rozhodovaní o spôsobe realizácie výtvarného návrhu,
- aplikovať získané teoretické vedomosti v oblasti navrhovania, praktických cvičení a v praxi,
- sledovať v odbornej literatúre technické a materiálové novinky odboru a nové technologické postupy.

V oblasti **výroby sklenej vitráže**

- zhotovovať základné práce s plochým sklom,
- spracovať základné techniky falošnej a klasickej vitráže,
- modelovať kovové spojovacie materiály,
- kresliť a vystrihovať podkladové strihy,
- prezentovať rezanie sklenených segmentov,
- vytvárať vlastné návrhy v preberaných technikách.

Obsahové štandardy

Spracovanie skla

V tejto časti vzdelávacej oblasti je obsah učiva zameraný na organizáciu pracoviska, prípravné práce, prípravu, obsluhu a údržbu pracovných nástrojov, strojov a zariadení, prípravu materiálov a pracovných pomôcok. Žiaci sa učia realizovať jednotlivé typy umelecko-výtvarných sklárskych výrobkov, okrem iného i svoje výtvarné návrhy. Štúdium im umožňuje kombinovať vhodné technologické postupy a techniky, hľadať vhodné spôsoby riešenia technických problémov, brať do úvahy ekonomické a výrobné hľadiská realizácie.

45. V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 128 v študijnom odbore „tvorba vitrážového skla a smaltu“ výkonové a obsahové štandardy pre teoretické vyučovanie nahrádzajú výkonovými a obsahovými štandardmi v znení:

TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popísať estetické zásady výtvarno-úžitkovej tvorby, - rozoznať umelecké diela reprezentujúce kultúrne dedičstvo našich predkov a významné diela svetových umelcov, - charakterizovať podľa znakov jednotlivé slohové obdobia a na ich základe sa orientovať v súčasných a historických výtvarných smeroch, - rozvíjať vlastný výtvarný názor a výtvarné myslenie na základe štúdií historických vitráží a smaltov, - charakterizovať vlastnosti a spôsoby použitia materiálov v odbore, - analyzovať a hodnotiť výtvarné návrhy z technologického, funkčného, estetického i ekonomického hľadiska, - určiť postup navrhovania výrobku podľa základných estetických kritérií, - popísať spôsoby tvorby technickej a výtvarnej dokumentácie vrátane použitia digitálnych technológií, - definovať pojmy odbornej terminológie, - získavať informácie prostredníctvom počítačových sieťových pripojení a aplikovať ich do praxe.
Obsahové štandardy
Techniky a technologické postupy

Učivo poskytuje žiakovi potrebné vedomosti z oblasti výroby skla a smaltu. Získava informácie o spôsobe spracovania surovín a materiálov pri výrobe skla. Charakterizuje rôzne druhy sklárskych výrobkov. Zoznámi sa s princípmi tvarovania a zošľachťovania skla, s procesom chladenia materiálov, a výrobou špeciálnych skiel a smaltu, Rozvíja vlastnú tvorivú aktivitu a samostatnému riešeniu zadanej úlohy.

“

46. V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 128 – 129 v študijnom odbore „tvorba vitrážového skla a smaltu“ v časti „Praktické vyučovanie“ nahrádzajú výkonové štandardy v znení:

”

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent vie:</p> <ul style="list-style-type: none">- navrhnuť riešenie funkčného a estetického výrobku,- vyhodnotiť optimálny technologický postup zhotovenia produktu,- aplikovať sklárske techniky uplatňované pri výrobe vitrážového skla a smaltovaných povrchov,- umiestniť objekt do vypaľovacieho priestoru pece,- správne narábať s materiálmi, kombinovať tradičné a netradičné materiály- aplikovať techniky spájania vitrážového skla pomocou kovových materiálov,- aplikovať technologické postupy zasklievania do olova.- vykonávať práce so štetcom – plošné a ťahové prvky vypaľovacou farbou,- vytvoriť vysoký smalt,- pripraviť technickú a výtvarnú dokumentáciu a kultivovane obhájiť svoju tvorbu,- používať odbornú terminológiu,- pracovať podľa zásad bezpečnosti práce a ochrany životného prostredia.

“

47. V podkapitole 20.5 Vzdelávacie štandardy študijných odborov 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II sa na s. 129 – 130 v študijnom odbore „ladenie a údržba klavírov a klávesových nástrojov“ vzdelávacie štandardy pre teoretické vyučovanie a praktické vyučovanie nahrádzajú vzdelávacími štandardmi v znení:

”

TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none">- definovať základy hudobnej teórie a dejín hudby,- vymenovať základné hudobné formy a ich prvky,- popísať vývoj skupiny hudobných nástrojov vo vzťahu k odboru,- charakterizovať technické, výrazové a vyjadrovacie prostriedky hry na klavíri a klávesových nástrojoch,- vymenovať významných predstaviteľov hudobnej tvorby jednotlivých období,- rozoznať najvýznamnejšie hudobné diela komponované pre klavír a klávesové nástroje,- definovať technologické postupy výroby klavírov a klávesových nástrojov,- odborne posudzovať druhy a vlastností používaných materiálov,- vysvetliť technologické postupy spracovania príbuzných materiálov (kov, textil, koža, drevo...),- popísať stavbu klavírov a klávesových nástrojov,- definovať základy konštrukcie hudobných nástrojov,

- rozoznať rozsah funkčných porúch klavírov, klávesových nástrojov a iných hudobných nástrojov,
- vymenovať základné príčiny vzniku porúch klavíra a klávesových nástrojov,
- vysvetliť technologické postupy špeciálneho ladenia a opráv klavírov a klávesových nástrojov,
- definovať princípy práce s digitálnymi technológiami,
- vymedziť základy bezpečnosti pri práci.

Obsahové štandardy

Dejiny hudby a hudobná teória

Cieľom obsahového štandardu je oboznámiť žiaka s prehľadom a základnou orientáciou vo vývoji hudobného umenia a hudobných nástrojov, vývojom hudobnej tvorby a funkciou hudobného umenia. Vzhľadom k charakteru odboru je pozornosť venovaná špecifikám vývoja hudobnej tvorby pre čembalo, spinet a klavír, historickým premenám tejto skupiny nástrojov a tvorbe významných osobností minulosti aj súčasnosti. Obsahový okruh poskytuje žiakovi aj základné vedomosti z hudobnej teórie potrebné pre pochopenie vývojových tendencií a zákonitostí hudby a pre rozvíjanie praktických hudobných zručností.

Technológia a materiály

Cieľom obsahového štandardu je zoznámiť žiakov s hudobnými nástrojmi a ich konštrukciami, technologickými a technickými postupmi ladenia a opravy klavírov a klávesových nástrojov a iných hudobných nástrojov. Obsahový štandard zahŕňa učivo o používaných materiáloch, ich vlastnostiach, hodnotení, využití vo výrobe a spôsoboch ochrany pred nebezpečnými účinkami niektorých látok na ľudský organizmus a životné prostredie.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- rozpoznávať farebnosť tónu a dynamickú škálu pri hre klavírnych skladieb,
- hrať na klavír na úrovni potrebnej pre uplatnenie výsledkov svojej práce,
- opracovávať drevo, kovy, textil, kožu a iné materiály a ekologicky s nimi zaobchádzať,
- používať správne pomôcky a nástroje podľa príslušnej pracovnej operácie a vykonávať ich údržbu,
- opraviť poruchy, chyby a poškodenia stavby klavíra a klávesových nástrojov,
- regulovať mechaniku konštrukcie klavírov a príbuzných nástrojov (cimbál, čembalo, spinet...),
- aplikovať techniky ladenia klavírov a príbuzných klávesových nástrojov,
- naladiť krídla s viedenskou a anglickou mechanikou,
- naladiť pianína rôznych značiek a konštrukcií,
- ovládať tónovanie pianínovej rezonančnej dosky,
- naladiť spinet, cimbál, jednomanuálové a dvojmanuálové čembalo,
- zladiť dva nástroje,
- využívať znalosti teórie a histórie hudby a hudobných nástrojov,
- ovládať zásady profesionálneho vystupovania a psychologické základy komunikácie,
- vyhľadávať a využívať dostupné zdroje informácií o nových tendenciách vo svojom odbore,
- pracovať podľa zásad bezpečnosti pri práci a ochrany životného prostredia.

Obsahové štandardy

Hudobná príprava

Obsahový štandard rozvíja sluchové dispozície žiakov prostredníctvom tonálnych a intervalových cvičení a sluchovej analýzy jednoduchých skladieb. Žiaci rozvíjajú technické a interpretačné zručnosti v hre na klavíri v rozsahu potrebnom pre prezentácie výsledkov v odbore.

Ladenie a opravárstvo

Žiak ovláda konštrukciu a stavbu klavírov a príbuzných hudobných nástrojov, prakticky ovláda technologické postupy spracovania dreva, kovov, textilu a koži, má základy remeselnej práce s farbami, lakmi, lepidlami a pridruženými chemickými prostriedkami, ovláda základy práce so stolárskymi a kovoobrábacími strojmi. Cieľom obsahového štandardu je vlastnoručná realizácia opráv funkčných porúch, chýb a poškodení v stavbe klavírov a príbuzných hudobných nástrojov a realizácia technologických postupov ladenia a údržby klavírov.

“

48. **V podkapitole 22.2 Kľúčové kompetencie** sa na s. 135 – 137 celý pôvodný text **nahrádza** aktualizovaným textom, ktorý znie:

Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent vyššieho odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôbiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-mailly opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve

matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;
- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislosti;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;

- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

To znamená, že absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

49. V podkapitole 22.3 Odborné kompetencie v časti a) Požadované vedomosti sa na s. 137 a 138:

- upravuje znenie osemnásteho výkonového štandardu v znení „- vysvetliť základné ekonomické pojmy“,
- vypúšťa sa dvadsiaty prvý výkonový štandard.

50. V podkapitole 25.3 Vzdelávacie štandardy špecifické pre študijný odbor vyššieho odborného štúdia na s. 149 – 150 v študijnom odbore „sklársky dizajn“ sa vzdelávacie štandardy nahrádzajú štandardmi v znení:

Študijný odbor SKLÁRSKY DIZAJN
TEORETICKÉ VYUČOVANIE
Výkonové štandardy
<p>Absolvent má:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definovať pojmy odbornej sklárskej terminológie v materinskom a cudzom jazyku, - orientovať sa v dobovej sklárskej tvorbe s cieľom konkurencieschopnosti, ako i inšpirácie následnej autorskej tvorby v súčasnej sklárskej tvorbe, - mať prehľad o historickom vývoji dizajnu, jednotlivých predstaviteľoch a ich tvorbe, - vedieť rozlíšiť druhy brúsnych a leštiacich prostriedkov a technológie postupu ich aplikácií, - popísať rôzne technológie zošľachťovania skla a skleneného objektu, - popísať vlastnosti použitých materiálov, ktoré sú dôležité pre ich spracovanie vo výrobe, - popísať princíp technológie výroby skla a technológie iných materiálov, ktoré bude používať, - vedieť určiť správne postupy pri tvorbe, úprave a spracovaní skleneného výrobku, - určiť základné technologické postupy trieskového obrábania, tvárnenia, zlievania, zvarovania, tepelného a chemicko-tepelného spracovania, povrchových úprav kovov a plastov v integrácii so sklom, - vymenovať používané nástroje, stroje a zariadenia a rôzne pomôcky, pričom vie popísať funkciu ich

použitia,

- dodržať zásady tvorby a ochrany životného prostredia; zásady bezpečnosti ochrany zdravia pri práci, zásady protipožiarnej ochrany, zásady prvej pomoci,
- vedieť jasne formulovať myšlienku a obsahovú náplň výtvarného zámeru,
- schopnosť využívať výtvarné a výrazové možnosti tradičných a moderných technológií sklenených výrobkov,
- používať správnu odbornú terminológiu,
- samostatne analyzovať zadanú úlohu, zhodnotiť a obhájiť zvolené výtvarné riešenie spolu s použitými prostriedkami,
- samostatne experimentovať pri riešení problému, uplatňovať netradičné myšlienky a metódy,
- vyhľadávať a využívať inšpiračné zdroje, ovládať využívanie variácií v tvorbe,
- ovládať zásady tvorby objektu a kritériá na posudzovanie výtvarného produktu z technologického, funkčného, estetického a ekonomického hľadiska,
- ovládať zásady komunikácie, profesionálneho vyjednávania s obchodnými partnermi a personálnej prezentácie,
- vysvetliť stratégiu marketingu v sklárskej tvorbe,
- definovať základné pojmy z podnikového manažmentu,
- orientovať sa v sklárskom dizajne s cieľom konkurencieschopnosti.

Obsahové štandardy

Technológia, techniky a technologické postupy pri tvorbe výrobku

Žiak získava všeobecný prehľad o technológiách výroby a zošľachťovania skla ako i technológiách iných materiálov, ktoré bude v súvislosti so sklom používať vo svojom odbore. Sú vytvorené predpoklady na rozvíjanie jeho schopností pri určení vhodnosti materiálov, na ich hodnotenie a prípadnú kombináciu. Cieľom je poznať podstatu jednotlivých technologických postupov techník vytvárania výrobkov, zhodnotiť a zvoliť vhodný postup pre realizáciu úlohy na základe jeho analýzy. Dokázať popísať spôsoby finálnych úprav výrobku, ich náležitosti a postupy. Osvojiť si teoretické poznatky ručne opracovávaných materiálov základnými technikami a možnosť robiť povrchové úpravy. Vlastnú technologickú problematiku dopĺňa prehľad používaných strojov a zariadení a základná charakteristika ich funkcie.

Súčasťou môže byť učivo deskriptívnej geometrie a názorného zobrazovania, ktoré rozvíja priestorovú predstavivosť žiakov, vedie ich k presnej a zodpovednej práci a je základom pre technické vyjadrovanie a spracovanie technickej dokumentácie.

Základné suroviny a materiály

Žiak sa zoznámi so základnými surovinami, s ktorými bude pracovať, s ich pôvodom, so spôsobom ich ťažby, spracovania, uskladňovania. Osvojí si základné materiály, ktorých charakter je vzhľadom na rôznorodosť diametrálne odlišný. Je potrebné vedieť rozlíšiť používané materiály podľa charakteristických znakov, poznať rozdiely medzi prírodnými a syntetickými materiálmi, vedieť ich používať s ohľadom na technológiu ďalšieho spracovania. Vedieť rozlišovať rôzne druhy kovov, lepidiel, brúsnych materiálov, impregnačných látok, náterových hmôt, farieb, glazúr...

Oboznámi sa s výrobnými zariadeniami používanými pri výrobe a spracovaní skla a iných materiálov, ako sú typy pecí, v ktorých sa materiály vyrábajú, zošľachťujú alebo tepelne spracovávajú, zariadenia na prípravu, dopravu a manipuláciu, dokončovacie operácie, respektíve meracie a kontrolné zariadenia.

Ekonomika, ekonómia a marketing

Žiak nadobudne vedomosti z oblasti podnikania, s normami pre kvalitu a procesné riadenie firmy. Oboznámi sa s princípmi plánovania a posudzovania výrobných činností z hľadiska nákladov, výnosov, zisku, vplyvu na životné prostredie. Žiak ovláda nástroje marketingu. Žiaci sa oboznámia s právnymi pojmami podnikania, podstatou podnikateľskej činnosti, princípmi právnej úpravy podnikania v Slovenskej republike. Podrobnejšie si osvoja problematiku živnostenského podnikania, naučia sa vypracovať jednoduchý podnikateľský zámer. Získa poznatky súvisiace s poctivosťou predaja výrobkov a služieb, s problematikou a pravidlami reklamy, s informatívnou povinnosťou predávajúceho voči spotrebiteľom, o označovacej povinnosti a sankciách. Naučí sa rozoznávať možné riziká, stanoviť si reálne finančné ciele a napláňovať si ich dosiahnutie.

PRAKTICKÁ PRÍPRAVA

Výkonové štandardy

Absolvent vie:

- spracovať odborné články a pripraviť prezentácie o skle a sklárskom dizajne,
- tvoriť a realizovať vlastné výtvarné návrhy umeleckých predmetov vrátane technickej dokumentácie,
- tvoriť návrhy pre sériovú výrobu,
- prezentovať vlastné umelecké návrhy vrátane technickej dokumentácie,
- využívať pri tvorbe výtvarných návrhov a technickej dokumentácie aplikačné a grafické programy,
- aplikovať tradičné i netradičné technologické postupy pri výrobe a zošľachtovaní skla,
- opracovávať a upravovať povrch výrobkov,
- vedieť vybrať a pripraviť vhodné pracovné pomôcky, nástroje, stroje a zariadenia,
- pripraviť suroviny a materiály potrebné pre realizáciu finálneho výrobku,
- využívať zodpovedajúce zariadenie, pracovať s nástrojmi a pomôckami v rámci jednotlivých pracovných operácií,
- organizovať prácu z hľadiska dodržania stanovených termínov,
- uplatňovať rozšírené vedomosti v oblasti umenia a umeleckoremeselnej tvorby,
- uplatňovať ekonomické hľadiská pri rozhodovaní o spôsobe realizácie produktu,
- kvalifikovane a racionálne riešiť problémové situácie,
- pri realizácii finálneho produktu rešpektovať hranice svojej odbornosti,
- vypracovať jednoduchý podnikateľský zámer,
- dodržiavať zásady a predpisy pri spracovávaní a úpravách finálneho produktu,
- dodržiavať ekologické požiadavky pri používaní chemických prípravkov a likvidácii odpadov,
- používať osobné ochranné pomôcky pri používaní chemických prípravkov a pri prácach rizikového charakteru,
- vysvetliť a používať základné právne normy zaisťujúce BOZP a PO,
- odborne postupovať pri poskytovaní prvej pomoci.

Obsahové štandardy

Realizácia výtvarných návrhov

V tejto časti vzdelávacej oblasti sa spája praktická prípravu dizajnerských prác s realizačnou činnosťou v oblasti sklárskej tvorby. Obsah učiva zameraný aj na organizáciu pracoviska, prípravné práce, prípravu, obsluhu a základnú údržbu pracovných nástrojov, strojov a zariadení, prípravu materiálov a pracovných pomôcok. Žiaci sa učia pripravovať a realizovať svoje výtvarné návrhy v praxi s využitím vhodných sklárskych technológií ako je brúsenie skla, maľovanie skla a hutnícke tvarovanie skloviny, prípadne tieto techniky vzájomne kombinovať. Pri riešení vlastných návrhov hľadajú vhodné spôsoby riešenia technických problémov, berú do úvahy ekonomické hľadiská a praktické zručnosti z oblasti počítačovej techniky. Dôraz je kladený aj na ekologické požiadavky pri používaní chemických prípravkov a likvidácii odpadov

Informačné zdroje a grafický softvér

Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je práca s informáciami, s ich získavaním, triedením, orientovaním sa v nich, vyhodnocovaním, používaním a ďalším spracovávaním.

Žiak sa zoznámí s grafickým programom na tvorbu a úpravu grafiky v 2D a 3D zobrazovaní. Nadobudnuté vedomosti vie využiť pri spracovaní vlastných návrhov a ich využití v printovej, svetelnej alebo inej prezentácii.

Bezpečnosť, hygiena a ochrana zdravia pri práci

Súčasťou praktickej činnosti je bezpodmienečné dodržiavanie bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri práci. Ide o používanie osobných ochranných prostriedkov, bezpečnosť pri práci s nástrojmi, obsluhu strojov a zariadení a práci s chemickými a inými nebezpečnými prípravkami. Žiaci sa naučia poskytnúť prvú pomoc pri možných úrazoch v sklárskych prevádzkach.

“

51. V podkapitole 27.17 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie na s. 166 sa nahrádza názov v znení „Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – večerné vzdelávanie“.

52. **V podkapitole 27.18 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – večerné vzdelávanie** na s. 167 sa nahrádza názov v znení „Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – večerné vzdelávanie“.
53. **V podkapitole 27.19 Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie** na s. 167 sa nahrádza názov v znení „Rámcový učebný plán pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – diaľkové vzdelávanie“.
54. **V podkapitole 27.20 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania – diaľkové vzdelávanie** na s. 168 sa nahrádza názov v znení „Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre 2-ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium študijné odbory s praktickým vyučovaním formou odborného výcviku – diaľkové vzdelávanie“.